

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTR

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Po atentatu na Kirova

Nasilna smrt Stalina sodelavca in
zaupnika Kirova je vzbudila v krogih
sovjetskih vladodržcev umljivo zapre-
pačenje. Vse se sprašuje, ali je res mo-
goče, da pod strogim in čuječim sovjet-
skim režimom obstoji protirevolucionar-
na zarota, katere roka je mogla poseči
v najožje okolice Stalina, v najbolj skrbno
zastraženo leningrajsko vladno palačo?
Vsekakor je posegla vlada po krutih
represivnih sredstvih. Na brzo roko je
centralni izvršni komitet USSR spre-
menil zakon o preiskavi in kaznovanju te-
rorističnih organizacij, ter uvedel po-
spešno postopanje, ki ne pozna niti ob-
tožitelja, niti zagovornika, ki omejuje
preiskavo in proces na največ desetdnev-
ni rok, izključuje apelacijo in pomiloše-
nje ter zahteva takojšnjo izvršitev kaz-
ni, čim je bila sodba izrečena.

Novi zakon se je začel brez odloga iz-
vajati. Že prvi dan je bilo aretiranih bli-
zu sto »belogvardijcev«, proti šestin-
desetim od njih je bila izrečena in tudi
že izvršena smrtna obsodba. Preiskava
pa traja dalje in razširja grozo in tre-
pet, kakor ga ni bilo od časa, ko je bila
akcija »Čeke« proti »sovražnikom re-
volucije in proletariata« na višku svojega
razmaha. Število aretirancev in justifi-
cirancev se množi, nihče pa ga ne pozna
točno.

Ravno tako tudi zagonetka atentata
morda ne bo nikdar popolnoma razkrita
in razjasnjena. Službena razlaga breme-
ni s krivdo »belogvardijcev« in je temu
primerno uvedla »protirevolucijsko« in-
kvizicijo, ki bi bila težko razumljiva in
še težje opravičljiva, ko bi šlo zgolj za
dejanje posameznika ali maloštevilnih
sokrivcev. Z druge strani pa se zopet na-
glašča, da je atentator Leonid Nikolajev
izvršil akt osebnega maščevanja, ker je
izgubil svoje mesto v sovjetski službi.
Zagovorniki te verzije se sklicujejo na
dejstvo, da pri obstoječih razmerah ob-
stoj zarotniške organizacije proti re-
žimu ni mogoč, odnosno da bi se bil vsak
poskus razkrit in zadušil v kali, preden
bi mogel dozoreti do dejanja.

V resnici zgodovina sovjetskega re-
žima ne pozna nobenega dokazanega slu-
čaja organiziranega protirevolucionar-
nega terorja. V toku let sta bila izvr-
šena dva atentata na vidne predstavnike
režima. Prvega je zagrešil socialni
revolucionar Kannegieser, ki je umoril
komisarja Urickega. Drugi atentat, po
svoji zasnovi pomembnejši, je veljal sa-
memu Ljenu in strelom študentke Ka-
planove. V obeh primerih je šlo za de-
janje posameznika in niti najskrbnejša
preiskava ni mogla odkriti zveze med
zločinom in kakim večjim konspirant-
skim krogom.

Zdi se, da so pristaši »propagande de-
janja«, ki so od srede osemdesetih let
prejšnjega stoletja strahovali promi-
nentne glave carske Rusije, po zmagi
boljševizma našli pot v njegov tabor, ali
pa so se odrekli terorju, odnosno se
umaknili iz dežele iz strahu pred vedno
pripravljenim železnim roko Čeke.

Pa naj si bo pravo eno ali drugo mne-
nje o leningrajskem atentatu, vsekakor
so njegove posledice vredne vse pozor-
nosti. Če je res obstojala »belogvardij-
ska« zarota, bi pač ne pričala o varni
poziciji oblastnikov, ker bi dokazovala,
da niti najbližja okolica diktatorja ni
prosta sovražne infekcije. Če pa je —
kar je bolj verjetno — slučaj Leonida
Nikolajeva zgolj povod za zopetno uved-
bo ostrega kurza, se ni mogoče izogniti
misli, da vendarle niso povsem prazne
govorice o podtalnem vretju, ki ograja
vladajoči sistem.

V Rusiji se vršijo volitve v sovjet-
e; njih dosednji rezultati zlasti v pode-
želju, v ruskih vaseh, ne ustrezajo željam
izvršnega komiteta. Sovjetski tisk je že
ponovno grajal postopanje podeželskih
organov, ki dopuščajo, da prihajajo do
veljave »kulaki« in »lišenci« — to je
ljudje, katerim je bila volilna pravica
održana. Zgodilo se je že mnogo prime-
rov razveljavljanja volitev v vaseh. Pa-
leg starih pritožb, ki kvarijo razpolo-
žje za stranko in sistem, vzbujajo nevoljo
zlasti tudi porast draginje življenjskih
potrebščin, ki je neposredna posledica
ukinjenja krušnega racioniranja.

Že dolgo se kaže, da v vrhovnem bol-
ševskem vodstvu ni pravega soglasja.
Radikalno krilo ne soglaša z omiljenjem
političnega kurza, ki je vodil do delne
likvidacije »Čeke« in do razširjenja vo-
lilne pravice. Leningrajski atentat služi
ekstremistom proletarske diktature kot
najučinkovitejši argument za povratek
k stari brezkompromisni taktiki. Zanimivo
je, da isti krogi odklanjajo tudi zunanje-
politično linijo približanja »buržuske-
mu zapadu«, ki jo predstavlja Litvinov.

Za enkrat izgleda, da je res — vsaj v
notranji politiki — prodrla radikalna
teza. Toda položaj sovjetov ni več tak,
da bi se mogli odreči sodelovanju z Ev-
ropo in politiki »kulturnega zблиžanja«,
ki se je z vidnimi uspehi začela. Zato je
upravičena nada, da bo perioda protire-
volucionarnega strahovanja, ki jo je iz-
zval atentat na Kirova, samo prehodnega
značaja in ne bo trajno ovirala evolucije,
katere sad bo notranje pomirjenje in
ustaljenje ruskih razmer.

NACIONALNA MLADINA NA GROBU SVOJEGA VODITELJA IN VZORNIKA

Ob včerajšnjem rojstnem dnevu Velikega kralja je posetilo njegov grob na Oplencu
okrog 10.000 ljudi, med njimi 2800 akademikov z vseh naših visokih šol

Topola, 17. decembra. Danes, na rojstni
dan pokojnega Viteškega kralja, se je
zbralo na Oplencu do 10.000 ljudi. Prišli
so iz vseh krajev naše države, med njimi
več tisoč akademikov s profesorji, obrtni-
ci in kmetje, Sokoli in železničarji, trgovci
in zastopniki vseh drugih poklicev. Iz
deset tisoč ere je šla danes molitev k vse-
mogočnemu: Čuvajmo Jugoslavijo!

Prve delegacije so začele prihajati že
snoči. 17 podčastnikov kraljeve mornarice
iz šibeniške garnizije je prineslo s seboj
svež lorvorjev venec s sidrom v sredini in
kraljevo krono.

Delegacija 300 železničarjev iz Bosne in
Hercegovine z upravnim in oblastnim do-
borom društva iz Sarajeva in pevskim dru-
stvom »Edinstvom« je položila na grob
srebrni venec z zlato krono in zlatim tra-
kom. Delegacija delavcev in izdelovalcev
vojaške obleke iz Sarajeva pa je prigala
57 kg težko svečo.

Iz Trebinja je prišlo odposlanstvo srbs-
kega četaškega društva z zlato žaro in s
prstjo, ki so jo pobrali z grobov Srbov, ki
so jih pobile avstrijske in madžarske obla-
sti med svetovno vojno.

Skoraj tisoč ljudi se je pripeljalo iz Vu-
kovarja in vukovarskega sreza. V delega-
ciji je bilo 130 dobrovoljcev in 800 delav-
cev tamkajšnje Batovne tovarne. Ob 10.20
je prinesla delegacija sokolske župe iz Sa-
rajeva, ki je šla 200 oseb, žaro s prstjo
z grobov Srbov-junakov in njihovih jugo-
slavenskih prijateljev s planin okoli Sa-
rajeva in Zenice, ki so padli med svetovno
vojno.

Nekoliko pred 11. uro je prispela delega-
cija Srpske kraljeve akademije nauka s
predsednikom dr. Gavrilovićem na čelu in
člani predsedništva. Akademiki so položili
na grob venec iz pravega lorvorjevega list-
ja. Kmalu nato se je poklonilo manom mu-
čeniškega kralja 2800 vseučilišnikov iz
Zagreba, Ljubljane in Beograda s profes-
sorji. Dijaki zagrebske univerze so prinesi-
li velik trnjeven venec, ljubljanski dijaki
venec iz rožmarina in drugega cvetja z na-
pisom: Nacionalna mladina Aleksandrove
univerze v Ljubljani. Z dijaško delegacijo

je prispel tudi celotni zbor zagrebskega
vseučiliškega pevskega društva »Balkan-
Mladost«. Ob 11.15 se je pričel pod milim
nebov parastos, po katerem je izpregovo-
ril v imenu ljubljanskih univerzitetnih di-
jakov Dušan Verbič, v imenu zagrebskih
Alojzij Smilček, za beograjske dijake pa
medicneec Dušan Čirčević, za njimi pa še
istrski dijak Ivan Motika. V kripti je bila
spominška svečanost in polaganje vencev.
Zagrebski dijaki so položili na grob tudi
knjigo »Za slavo in čast«, beograjski
knjigo »Zaobluba jugoslovenske akadem-
ske omladine«, delavska četa dijakov za-
grebske univerze, ki je delala pod vod-
stvom prof. Lazarja Popovića na Stražilo-
vem, pa svoj spominski album. Po teh
simbolnih dejanjih so dijaki v pobožnem
molku defilirali v brezkončni vrsti mimo
gropa in ga poljubljali. Pred zadušbino so
kasneje zagrebski, ljubljanski in beograj-
ski dijaki sprejeli svojo svečano resolucijo
o skupnem nadaljnjem delu.

Izmed mnogih drugih delegacij je
treba omeniti tudi 500 kmetov in meščan-
ov iz Daruvarja, ki so prinesli s seboj
razen venca iz zimzelena umetniško izde-
lano žaro s prstjo s slavonskih poljan.

Nj. Vel. kralj Peter II. in kraljica Marija na Oplencu

Topola, 17. decembra. Danes okrog 13.
ure so se pripeljali v Topolo Nj. Vel. kralj
Peter II., Nj. Vel. kraljica-mati Marija in
ostali člani kraljevske rodbine. Ko se je
razširila po mestu vest o njihovem priho-
du, se je zbrala na cesti, ki vodi proti
Oplencu, nenavadno velika množica ljud-
stva, med njimi tudi akademiki iz Ljublja-
ne, Zagreba in Beograda, ki so se dopoldne
poklonili na grobu pokojnega kralja Alek-
sandra I. Učinitelja. Ljudstvo je sprejelo
kralja in njegovo mater z nepopisnim na-
vdušenjem. Vso pot skozi Topolo je vzkli-
kalo: Živel kralj Peter! Živela kraljica
mati! Kraljica je bila sprčo toliko vdanosti
vidno ganjena ter je ljudem prijazno
odzdravljala. Tudi Nj. Vel. kralj Peter je
z roko odzdravljajoč množici.

Velikačen miting akade- mikov po povratku v Beograd

Beograd, 17. decembra. Danes zvečer so
se akademiki vrnili iz Oplence v Beograd.
Na postaji jih je pričakovalo okrog 10.000
ljudi, ki so odšli v povorki s študenti na
čelu prepevajoč nacionalne pesmi in med vi-
harnimi manifestacijami kralju in državi, na
trg kneza Mihajla. Ko so korakali mimo
vojne ministrstva, so vzklikali tudi mini-
stru vojske in mornarice, armijskemu gene-
ralu Petru Živkoviću.

Takoj po prihodu akademikov se je vršil
miting. Govorili so zastopniki vseh univerz,
ki so slavili zasluge pokojnega vladarja in
izražali zvestobo jugoslovenske mladine Nj.
Vel. kralju Petru II. Ob zaključku manife-
stacijskega zborovanja je bila sprejeta re-
solucija, v kateri poudarjajo akademiki
edinstvo jugoslovenske studentske mladine
vseh treh vseučilišč. Vsa množica je nato
odkritih glav zapela našo himno in se potem
mirno razšla.

Spominske svečanosti v Zagrebu

Zagreb, 17. decembra, n. V veliki dvorani
Zagrebskega zbora je bila davi žalna
svečanost v spomin pokojnega kralja Alek-
sandra I. Učinitelja, ki so jo organizira-
la združenja rezervnih oficirjev in bojev-
nikov, dobrovoljcev in vojnih invalidov.
Sodelovala sta zagrebska filharmonija in
zbor pevskega društva »Lisinski«. Velika
dvorana je bila nabito polna. Izmed za-
stopnikov oblasti so se žalne manifestaci-
je udeležili kraljevi namestnik dr. Pero-
vić, armijski general Marić z ostalimi ge-
nerali, mestni načelnik Erber, konzularni
zbor in zastopniki drugih nacionalnih,
kulturnih in humanitarnih organizacij.

Najprej je orkester Filharmonije odigral
Wagnerjevo »Götterdämmerung«, nakar je
govoril predsednik združenja rezervnih ofi-
cirjev in bojnikov dr. Poduje. Na njego-
v poziv so se vsi odzvali s pietetnimi
vzkliki: Slava pokojnemu kralju.

Pred vojašnico Zrinjskega je združenje
invalidov odkrilo v spomin na prva dva
pokojna vladarja Jugoslavije kralja Petra
I. Osvoboditelja in Aleksandra I. Učini-
telja njuna spomenika. Dasi je bilo dežev-
no vreme, se je svečanosti udeležila zelo
velika množica ljudstva z zastopniki vo-
jaških in civilnih oblasti na čelu. Spome-
nika je odkril odposlanec Nj. Vel. kralja
general Panta Draškić.

Na prostoru pred glavnim kolodvorom,
kjer se je Zagreb poklonil pred krsto po-
kojnega vladarja, pa je zjutraj metropo-
lit Dositej ob veliki asistenci odslužil za-
dušnico za pokojnega vladarja. Pomenu so
prisostvovali kraljevi namestnik dr. Pero-
vić, armijski general Marić, mestni načel-
nik Erber in drugi zastopniki oblasti.

Zadušnice v Beogradu

Beograd, 17. decembra. p. V vseh beo-
grajskih cerkvah so bile zadušnice za po-
kojnega kralja Aleksandra I. V saborni
cerkvi je služil zadušnico patriarh Varna-
va ob asistenci velikega števila duhovšči-
ne. Maši so prisostvovali vsi člani vlade,
vrhovni zastopniki vojske in množica
predstavnikov patriotskih, kulturnih in
humanitarnih organizacij in ustanov.

Posvetitev dvorne kapele na Dedinju

Beograd, 17. decembra. AA. Dopoldne so
posvetili kapelo v dvorcu na Dedinju. Ob-
enem je bila v njej služba božja za dušni
pokoj Viteškega kralja Aleksandra I.
Učinitelja. Posvetitvi in službi božji so pri-
sostvovali Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel.
kraljica - mati, kraljeviča Tomislav in An-
drej, knez Pavel, kneginja Olga, knez Ni-
kola in člani civilnega in vojaškega doma.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 17. decembra. Danes zvečer se
je vršila seja ministrskega sveta. Zunanji
minister g. Bogoljub Jevtić je poročal o
svojem delu v Zenici. Ministrski svet je
sprejel na znanje njegovo poročilo

Težave v pogajanjih med Parizom in Rimom

Kolonialna pogajanja so sicer v glavnem končana,
glede srednje Evrope pa so še vedno na mrtvi točki

Pariz, 17. decembra. d. Francoski listi se
v poslednjih dneh vedno bolj intenzivno
bavijo s francosko-italijanskimi pogajanja-
mi za zблиžanje in naglašajo, da v mednarod-
ni politiki ni nujnejšega in važnejšega
vprašanja. O tem vprašanju je »Temps«
objavil uvodnik, v katerem pravi med dru-
gim:

Kakor znano, je treba rešiti predvsem
dve vprašanji v sedanjih italijansko-franco-
ski debati. Prvo je vprašanje, ki ga imata
rešiti izključno Rim in Pariz, drugo se na-
naša na splošne evropske probleme, ki se
tičejo tudi drugih držav in čigar ureditev
si je mogoče zamisliti samo v obliki stal-
nega sodelovanja vseh kontinentalnih držav.
Upravičeno smo mnenja, da je bilo
doseženo že mnogo in da je zlasti glede
statuta italijanskih državljanov v Tunisu,
glede poprave južnih libijskih mej, kakor
tudi glede gospodarskih koncesij v Somali
mogoče najti formulo, ki bi zadovoljila obe
strani. To je za začetek pogajanj dovolj,
ne pomeni pa še, da je sporazum stvarno
že dosežen v vseh vprašanjih. Vsekakor
smo na dobrem potu, da se ustvari končna
harmonija dveh različnih tez. Trajen in
ploden francosko-italijanski sporazum pa
si bo mogoče zamisliti šele tedaj, ko bo
dosežen trden načlen sporazum o vza-
jemni politiki v Evropi, sporazum o jam-
stvu za avstrijsko neodvisnost, za stalno
in solidarno sodelovanje v centralni Evro-
pi ter sporazum o skupnem stališču glede
oboroževanja in preprečevanja vojne. Ni-
kakor ni treba, da sta si Francija in Itali-
ja vselej nasprotni, kakor sta si bili še
preveč pri vseh velikih mednarodnih raz-
pravah. Treba je z največjo skrbnostjo de-
lati za tak sporazum in izogibati se sleher-
nemu nesporazumu. Kar se nas tiče, smo
pepricani, da bodo započeta pogajanja
uspela in da bo dosežen jasen, določen in
trajen sporazum.

»Echo de Paris« demantira v francoskem
tisku razširjene vesti o ugodnem poteku
italijansko-francoskih pogajanj. Pogajanja
o afriškem kolonialnem vprašanju so sicer
tki pred zaključkom, pogajanja o italijan-
sko-francoskem sodelovanju glede srednje
Evrope pa so še na isti mrtvi točki kakor
pred tremi meseci. Francija si prizadeva,
da bi po možnosti odpravila idejna na-
sprotstva med italijansko vlado in Malo
antanto glede neodvisnosti Avstrije in ob-
nove Podunavja. Glede poslednje točke
pa prevladuje še vedno stališče rimskih
protokolov z dne 18. marca, prav tako pa
povzroča Italija tudi težave v vprašanju
garantiranja jugoslovenskega edinstva.

Berenger poroča Flandinu in Lavalu

Pariz, 17. decembra. d. Senatorja Beren-
gerja, ki se je vrnil iz Pariza, sta včeraj
sprejela ministrski predsednik Flandin in
zunanji minister Laval. V političnih krogih

so mnenja, da se pogajanja z Italijo razvi-
jajo relativno ugodno, da pa se ne smejo
preveč forsirati, listi zavračajo ter poudar-
jajo, da so razgovori predvsem posvečeni
evropskim problemom, ki so Italiji in Fran-
ciji najbližji, predvsem pa vprašanju av-
strijske neodvisnosti in omiljenju napetosti
med Italijo in državami Male antante. Ka-
kor trdi »Figaro«, je Lavalu predvsem za
omiljenje napetosti med Rimom in Beogra-
dom ter hoče v to svrhu še pred potova-
njem v Rim ukreniti potrebne korake.

Nervoznost italijanskega tiska

Rim, 17. decembra. d. Fašistični tisk tudi
danes mnogo govori o pogajanjih, ki se vo-
dijo vzporedno v Parizu in Rimu, ki pa še
vedno niso dala nikakih konkretnih rezul-
tato. Nekateri francoski listi, zlasti oni, ki
Italiji niso naklonjeni, zahtevajo zaradi te-
ga, da mora Italija ublažiti svoje pogoje ne
le glede kolonialnih koncesij, marveč tudi
glede srednje-evropskih vprašanj. Tako pravi
»Erre Nouvelle«, da je Italiji potreben
sporazum s Francijo in Malo antanto, ker bo
le na ta način mogla uveljaviti kot vselej svoj
položaj napram Nemčiji. Če Nemčija vsor-
bira Avstrijo, bo sedanje ravnotežje v sred-
nji Evropi izpremenjeno vsekakor v škodo
Italije in bi se Prusi kmalu pojavili na
Brenerju ter vdrli v nižino Pada. Tej ne-
varnosti bi se Italija izognila le, če si zagotovi
brennersko mejo s sporazumom s Fran-
cijo in Malo antanto. Na te navedbe glasila
francoske radikalne stranke odgovarja
»Giornale d'Italia«, ki pravi med drugim:
»Če bi Nemčija zahtevala Dunaj, bi to vse-
kako ne bilo v interesu Italije, toda prav
tako tudi ne v interesu Francije in drugih
evropskih držav.«

»Tribuna« pa pravi v svojem uvodniku, da
se je v zadnjem času vse preveč govorilo o
Lavalovem obisku v Rimu. Vsekakor bo mo-
ral biti Lavalov obisk stvarno pomemben in
je zato potrebno, da se do vseh podrobnosti
pripravi in ob primernem trenutku izvede.
To je še pred kratkim dejal pariški mini-
sterni, tudi sam francoski zunanji minister.
Dejansko zблиžanje med obema državama,
zlasti v obravnavanju in likvidaciji splošnih
evropskih vprašanj, je končno v zadnjem
času prišlo tudi že do izraza. »Tribuna« za-
ljučuje: »Se ča si dve prestolnici zaradi
neposrednih prometnih zvez tako blizu ka-
kor Pariz in Rim, ni nikakor potrebno, da
bi moral Laval, kakor je napovedal neki pa-
riški list, iti v Rim skozi neko prestolnico
na Balkanu.«

Zasedanje mednarodne centrale za vno

Pariz, 17. decembra. AA. Danes se je za-
čelo novo zasedanje mednarodne centrale
za vno. Zasedanja se udeležujejo zastop-
niki Nemčije, Avstrije, Poljske, Francije,
Grčije, Jugoslavije, Madžarske, Italije, špa-
nije, Portugalske, Romunije

Nov Rooseveltov načrt proti vojni nevarnosti

Zedinjene države se nameravajo odreči načelu o
svobodi morja

Washington, 17. decembra. č. Kakor po-
roča »New York Times«, ki ima dobre
zveze z Washingtonom, je pripravil pred-
sednik Roosevelt skupno z državnim taj-
nikom za zunanje zadeve Hullom načrt,
po katerem si bodo Zedinjene države pre-
skrbele vsa jamstva, da jih kdo ne zape-
te več v kako vojno. Načrt bo v kratkem
predložen kongresu in se naslanja na na-
čelo, da je treba onemogočiti sleherni
možnost resnega spora med Zedinjenimi
državami in kako vspešno se državo
V ta namen se nameravajo Zedinjene dr-
žave odreči vsem pravicam nevtralnih držav
in pomorski svobodi, ki je bila v pre-
teklosti že ponovno vzrok vojnih zapletlja-
jev. Po informacijah omenjenega lista se
je ameriška vlada odločila, da v primeru
kake bodoče vojne ne bo več ščitila ame-
riških ladij, ki bi zapadle v konfliktno ob-
močje. Hull se je postavil na stališče, da
bo ostala nevtralna politika Zedinjenih držav
brez koristi, dokler bodo države, čla-

nice Društva narodov, nastopale skupno
proti vsaki državni napadali.

London, 17. decembra. č. Ameriške vesti
o Rooseveltovem načrtu, da se praktično
onemogoči vojna in da se Amerika zaradi
tega odpove vsem pravicam, ki jih ji je
jamčilo načelo o svobodi morja, so izzva-
le v londonskih krogih veliko pozornost.
Doselej je to načelo predstavljalo eno iz-
med glavnih osnov ameriške zunanje poli-
tike. Zaradi njega se je Amerika dvakrat
zapletla v vojno, in sicer l. 1811. v vojno
z Anglijo in dobrih sto let pozneje v voj-
no z Nemčijo. Po angleškem mnenju je
Rooseveltov načrt eden izmed najvažnej-
ših elementov ameriške zunanje politike
od ustanovitve Zedinjenih držav in bo
usodno učinkoval na razvoj odnosov med
Anglijo in Ameriko. Načelo o svobodi
morja je bilo doslej eno največjih ovir za
angleško-ameriško sodelovanje v vseh
važnih mednarodnih političnih zadevah.

Kolebanje nemške zunanje politike

Nemčija se pripravlja na koncesije proti Franciji — Za-
časna odgoditev potovanja Hitlerjevega namestnika v
Pariz

Berlin, 17. decembra. d. Čeprav je bilo
potovanje Hitlerjevega namestnika Hessa
v Pariz odgodeno, merodajni nemški krogi
vendarle verujejo v uspeh sedanje akcije
za sporazum s Francijo, ker je Nemčija pri-
pravljena v to svrhu za velike koncesije.
Pristanek na neodvisnost Avstrije se more
smatrati kot gotov, ker se ne bo po sa-
sarskem glasovanju diplomatska ofenziva
tretje nemške države obrnila proti Avstri-
ji, temveč proti klajpedskemu ozemlju.

Tudi v notranjem političnem pogledu se
pripravljajo znatne izpremembe. Prava go-
spodarja sta Schacht in Blomberg, ki kri-
jeta državnega kancelarja s svojo popu-
larnostjo. Schacht je izjavil, da more zagotovi
preskrbo nemške vojne industrije s
sirovinami samo po izposlovanju velikih
inozemskih kreditov, ki pa jih je mogoče
doseči le z odkritjo mirovne politike. Blom-
berg je zopet poudaril, da so bile prve ob-
oroževalne akcije izvedene nemotodno in
da se šele nekaj mesecev dela z znanstve-
no točnostjo za izpopolnitev obrambnega
aparata Nemčije. Da bo obrambni aparat
popolnoma izgotovljen, bodo potekla naj-
manj tri leta. V teh treh letih naj bi se
diplomatski položaj Nemčije znatno zbol-
šal. Razlogi za večjo miroljubnost Nemčije
so že jasno vidni. Pod novim režimom so
se tekoči dolgovi povečali za nič manj ka-

kor 7 milijard mark in njihovo nadaljnje
povečanje bi prineslo nevarnost inflacije z
neglednimi posledicami.

Razorožitev zaščitnih oddelkov

Basel, 17. decembra. d. »Basler National-
zeitung« poroča iz Berlina, da je bilo v pre-
jšnjem tednu aretiranih več sto radikalnih
pristaev tako zvane stare revolucionarne
garde narodne socialistične stranke. Samo
v Vratislavi so aretirali 56 ljudi, ker so se
zavzeli za odstavljenega in aretiranega
okrožnega voditelja Brücknerja, vrhovnega
predsednika Slezijske. Do aretacij je prišlo,
ker so bivši pristaši Otona Strasserja, ki so
si zagotovili pomiloščenje, izdali policiji
tajne zveze opozicijskih elementov. Med
aretiranci so tudi bivši člani nekdanje so-
cialistične stranke. Vest, da je bil Brück-
ner ustreljen, se ne potrjuje.

Nadalje poroča isti list, da je razorožitev
zaščitnih oddelkov v polnem teku. Ti oddel-
ki, ki štejejo 300.000 mož, bodo morali od-
dati vse puške in strojnice ter bodo smeli
obdržati samo še revolverje in bodala. Iz-
vzetih bo le 3000 mož telesne straže Adolfa
Hitlerja v Berlinu ter v Monakovem, kakor
tudi oddelki v Kölnu. Razoroževalna akcija
bo končana ob koncu januarja.

Pomen vojaške prisega

Nagovor divizijskega generala Cukavca pri slovesni skupni zaprisegi vojaških obvezancev v Ljubljani

V ponedeljskem »Jutru« smo obširno poročali o skupni zaprisegi vojaških obvezancev. Na sokolskem stadionu v Tivoliju se je iz Ljubljane in okolice zbralo 19.000 bivših vojakov. Po položeni prisegi je imel divizijski komandant general Vladimir Cukavac na zbrano rezervno vojsko naslednji nagovor:

JUNAKI!

Vojaška prisega, ki ste jo zdaj položili, je vaša svečano dana častna beseda, sveta obljuba, v imenu Najvišjega Boga, pred našim svetim znamenjem, vojaško zastavo, pred vašimi starešinami in tovariši in pred vašo vestjo, da boste vedno častno, dostojno in pošteno izvršili svoje vojaške dolžnosti v službi kralja in domovine.

Kralj je vzvišeni predstavnik našega narodnega življenja, njegove časti in slave. Domovina, to je naša močna, krasna in mila Jugoslavija. Samo v njej more naš narod samostojno živeti in se v svobodi razvijati. Samo močna in zedinjena Jugoslavija nam more pridobiti v svetu pomen in spoštovanje, kakršno našemu narodu po njegovi moči in vrednosti pripada, za kakršno se imamo danes zahvaliti samo našemu edinstvu, kar je v zadnjem času jasno dokazano s pomembnimi dogodki mednarodnega življenja. Vsaka nesloga bi nam povzročala posebno težek položaj v svetu in našemu narodu bi bil onemogočen obstanek v svobodi in neodvisnosti. Brez edinstva bi bil obsojen na večno robstvo tučur.

Naivejši prvobornik našega edinstva, ustvaritelj Jugoslavije je bil On, ki je najbolj vedel, kaj je njegovemu narodu potrebno, naš nesmrtni vodnik blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Ureditelj, po vsem svetu proslavljeni naš veliki vojskovodja in državnik, ki je junosko padel od roke naših neprijateljev, vršec svoje dolžnosti v službi države in naroda.

S svojo smrtjo, pri izvrševanju kraljevske dolžnosti, je Veliki kralj izpolnil v največji meri sveto prisego, dano Gospodu Bogu in svojemu narodu. S tem nam je dal najboljši vzgled, kako se služi domovini. Njegova plemenita duša bo mirna.

Načrti Italije v Abesiniji

Misija maršala Balba v Libiji — Zadnji konflikti prvi znaki italijanske penetracije v Abesinijo — Tajen sporazum med Anglijo in Italijo in vloga Francije

Pariz, 15. decembra. Abesinija je danes poleg umetno stvorjene Librije edina samostojna država v Afriki. Obdana je od vseh strani od francoskega, angleškega in italijanskega kolonialnega ozemlja in da ni zapadla pod nož veseli, ki so si v dvajsetih letih pred svetovno vojno razdelile posest Afrike, se ima zahvaliti le sijajni zmagi pri Adui, kjer so s kopji in loki oborožene abesinske čete odbile napad moderne italijanske armade. Toda po vojni je Abesinija spet zašla v interesno sfero evropskih veselil, ki so najprej to iskale gospodarskih koristi, vemo pa, da je gospodarska ekspanzija vedno le predigra politične aneksije.

Od kar je maršal Balbo postal guverner Libije, kroži trajno v svetovnem tisku vesti, da pripravlja Italija vojno z Abesinijo. Njegova misija na novem mestu naj bi bila, kakor je poročal tedaj italijanski tisk, obnova nekdanjih mej rimskega imperija v severni Afriki. Seveda so bile te izjave fašistično pretirane, jedro je bilo pa le resnično, namreč, da ima vladna v Rimu z Balbovim imenovanjem imperialistične načrte. Mnogo znakov je kmalu nato te domneve tudi potrdilo. Najprej so se jeseni sestali vsi divizijski poveljniki italijanske armade in njih zborovanje se je spravljalo v direktno zvezo z nameravanimi operacijami v Abesiniji. Zatem se je odpravil italijanski kralj na veliko krožno potovanje v italijanske kolonije ob Rdečem morju, spremljan od imperialističnih komentatorjev italijanskega tiska, danes pa v diplomatskih krogih v Rimu šušljajo, da je novo notranje italijansko posojilo v znesku dveh milijard lir namenjeno za ekspedicijsko proti Abesiniji. Iz vsega tega lahko sklepamo, da je italijansko javno mnenje danes koncentrirano na Abesinijo in da se v tej smeri pričakuje neki važni dogodek.

Mussolini sam bi rabil majhno zmagovito vojno, ki bi brez velikih žrtev okrepila položaj Italije v inozemstvu in osveščila član fašističnih množic, ki postajajo vedno bolj skeptične napram deklaracijam svojih voditeljev. Ducejev ugled slabi zaradi neprestanih diplomatskih porazov, ki jih doživlja fašistična politika zadnja leta. Izgubila je vse svoje postojanke na Balkanu, v Turčiji, Arabiji in na Japonskem. Odnosji med Italijo in Nemčijo so se ohladili, pa tudi razmerje s Francijo ni šlo po poti, kakor so v Rimu pričakovali. Francosko-ruski sporazum pa je zadal še poseben udarec Mussolinijevi diplomaciji, zlasti, ker Italija tega udarca ni mogla parirati z zvezo z Nemčijo.

Toda Abesinija je častnica Društva narodov in zato je težko članstvu z njo, kakor s kakim zamorskim plemenom. Za napad so potrebni vzroki, in če jih ni, jih je treba ustvariti. Sredi novembra je skušala agencija Stefani prvič razburiti javno mnenje Italije in sveta, slikajoč nevarnost, ki preti Italiji v Afriki. Poročala je, da je oborožena skupina Abesincev napadla italijanski konzulat v Gondaru, kjer so pa uporabili orožje ter napadale odbili, pri čemer je bil eden mrtev, dva pa sta bila ranjena. Italijanski minister v Addis Abebi je dobil instrukcije, da zahteva zadoščenje na način, ki bi ponižal Abesinijo. Komaj se je polegla ta incident, ko je prišlo na italijansko-abesinski meji do mnogo nevarnejšega dogodka, ki ga morda ne bo mogoče tako hitro spraviti v sveta in ki bi dal Italiji toliko iskani povod za napad na Abesinijo.

Na meji italijanske Somalije in Abesinije pri vnanjkih Ual-Ual je prišlo namreč do hudega spopada med italijanskimi in abesinskimi četami, v katerem je padlo nad 60 Italijanov in nad 100 Abesincev. Na kateri strani leži krivda, se danes ne da ugotoviti. Abesinci pravijo, da je močan italijanski oddelek vdrl globoko v abesinsko ozemlje ter tam napadel angleško-abesinsko razmejno komisijo, ki določa mejo med Abesinijo in angleško Somalijo.

a njegovemu truplu bo lahka domača zemlja, ako bomo tudi mi vedno pripravljeni slediti njegovemu vzgledu v službi kralja in domovine.

Poklonimo se senci Velikana in izkažimo največje spoštovanje njegovi neizmenljivi ljubezni do države, naroda in vojske, njegovim slavnim delom in velikim zaslugam za domovino.

Slava blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju!

Junaki!

Zločin blaznih sovražnikov je težko prizadel Jugoslavijo, toda ni je mogel omajati, ker so trdni temelji njene zgradbe, ki jo je narod zgradil v slogi in edinstvu pod vodstvom svojega modrega kralja.

Z zločinom je samo sramotno ožigosano čelo onih, ki so to gnusno delo zamislili in izvršili, a jugoslovanski narod, združen bolj kakor kdaj prej, zbran je pod zastavo domovine, katero zdaj nosi prvorojenec blagopokojnega Velikega kralja, naš novi ljubljani vladar in najvišji poveljnik. Nj. Vel. kralj Peter II.

Zvesta narodna vojska, kateri pripadate tudi vi in ves narod, bo izvršila častno svojo sveto dolžnost in prošila vso svojo pomoč in podporo mlademu vladarju, da bo mogel tudi on zastavo domovine nositi tako visoko, slavno in zmagovito, kakor njegov nesmrtni oče.

Sveto oporoko »Čuvajte Jugoslavijo!« je narodna vojska sprejela z vso svojo dušo in se bo z vso silo potrudila, da to oporoko zvesto izvrši, pa naj se dogodi karsikoli.

Cestitam vam, junaki, k prisegi in s polnim prepričanjem, da smo vsi enodušno in zvesto, udanosti in ljubezni do kralja in domovine, vas vabim, da najvišjemu poveljniku zakličemo naš vojaški pozdrav: Zivel Nj. Vel. kralj Peter II.

Posledice predolgega sedenja

prerano staranje, posušanje moči, neredno delovanje črevesa.

Pijte redno

ROGAŠKO SLATINO

pa se obvarujete vsega tega!

Svet DN ne bo zasedal v Rimu

Zeneva, 17. decembra. p. V soboto so nekateri italijanski pa tudi drugi listi objavili vest, da se bo prihodnje zasedanje sveta Društva narodov, ki je bilo napovedano za 11. januarja, vršilo v Rimu in ne v Zenevi. Zaradi te lažne vesti je tajništvo Društva narodov danes objavilo komunikacijo, v katerem navaja, da ni bilo niti v Rimu niti pri tajništvu Društva narodov nobenih razgovorov o sedežu prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. Zato bo tudi januarsko zasedanje v Zenevi.

Obisk italijanskega trgovinskega ministra v Budimpešti

Budimpešta, 17. decembra. v. Italijanski trgovinski minister Acquini pride v sredo v Budimpešto, da vrne nedavni obisk madžarskega trgovinskega ministra v Rimu. Kakor zatrjuje »Az Est«, se bo z madžarskimi vladnimi krogi tudi pogajal o zaključitvi madžarsko-italijanske trgovinske pogodbe.

Akcija proti Zinovjevu

Moskva, 17. decembra. v. V dobro obveščenih krogih trdijo, da se bo 20. t. m. pričel proces proti morilecu Kirovu, ki še ni bil ustreljen, kakor je bilo prvotno potmotoma objavljeno. Nikolajev je pripadal skupini Zinovjeva, ki je nasprotovala vodstvu komunistične stranke in Stalinovi politiki. V zvezi s tem poročajo, da so Stalinski pristajali organizirati po vsej državi velikanska zborovanja, na katerih sprejemajo ostre resolucije proti Zinovjevu in zahtevajo pokolj vseh njegovih pristašev.

Nesreče s hranilnimi knjižicami

Ljubljana, 17. decembra. V nedeljo smo zabeležili, da so v bolnišnico prepeljali brezposelnega trgovskega pomočnika Antona Jevnikarja s Kodeljevega, ki si je v obupu prežele žile na levem zapetju. Zda je policija razjasnila ozadje tega poizkusa samomora, ki ga je obupanec storil v zvezi s kupčijo s hranilnimi knjižicami. Neka znanka s Sv. Petra ceste je bila Jevnikarju izročila švizo Mestne hranilnice, da jo proda. Jevnikar je našel kupca pri nekem posredniku v Gledališki ulici, ki mu je izplačal 17.500 Din. Brezposelni Jevnikar, ki že dolgo ni imel tolikšnega denarja v rokah, je zvil k »Belemu volku«, da se malo pokrepča. Za posredovanje bi mu itak šla dostojna provizija. V gostilni je našel znanca, prav tako brezposelnega pomočnika, in zasedla sta se do noči. Malo dobro razpoložena sta se nazadnje ustavila v baru. Tam se jima je pridružila neznana ženska, in sam vrag ve, kako so potem tekale reči.

Ob 6. jutraj je Jevnikar prišel domov, in ko je zagledal puste stene svojega bivališča okrog sebe, se mu je zasvetilo v glavi: Kje je denar? Vse nervozno, obupno iskanje je bilo zaman. V zadimljenem spominu na prejšnjo noč mu je zaigrala pred očmi samo nejasna slika miže v baru in ženske, ki se prička z njim za steklenico piva. Kdaj je izginila ženska in kdaj denar, ve sam ljubi bog.

Da ima kupčija s hranilnimi knjižicami, h kateri se zatekajo ljudje v tej težki denarni stiski, prav pogostokrat opravka s kriminalom priča tudi zgodba o mladem brezposelnem, pa podjetnem mizarskem pomočniku Jožetu Petku iz Vnanjih goric, ki je danekje od Male Nedelje pri Ljutomeru doma. Podjetni mož si zida hišo v Mostah, da se oženi in da začne delavnico na svoje. Tudi z nevesto je že v besedi. Pred nekaj dnevi pa se je začela zgrižnati nesreča nad njim. Najprej ga je na Glincah ustavljal stražnik, ko se je peljal s kolesom, češ, kako in kam. Bil je brez legitimacije in stražnik ga je zapisal. To srečanje na Glincah je bilo zanj kaj prst božji. V nedeljo se je nato zglasila na policiji mestna uradnica Z. K. iz Most in prijavila, da je Petek, ki je sicer njen zaročenec takorekoč, že okrog julija vlomil v njeno stanovanje, vdrl v omaro in odnesel dve hranilni knjižici banovske hranilnice, eno za 4753, drugo za 139 Din. Petka so nato na njegovem domu aretirali, a bil je tako slab, da sta morala stražnika, ki sta prišla ponj, poklicati najprej zdravnika na pomoč.

Na policiji je Petek brez pridržka priznal, da je knjižici res vzel, sam da ni vlomil. Našel ju je na mizi v nezaklenjenem stanovanju. V hranilnici so mu izplačali samo 600 Din, nato pa ju je prav tako v Gledališki ulici — spravil, kakor navaja sam, za 65 odst. vrednosti v denar. Knjižici je vzel svoji nevesti, ki je nujno potreboval denarja za hišo, ki jo zida na svetu svojega bodočega tasta.

VOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠISKI. — Telefon 33-87

A. Nedošinska, Lida Barova, Vlad. Borski v veseli češki opereti

Zlata Katarina

Predstave se vrši v torek, sredo in četrtek ob 7. in 9. uri

V dopolnilo nov vočni tekni

PRIDE V PETEK

PLAVOLASA VENERA

9739 Marlene Dietrich

Mariborsko mestno gospodarstvo 1935

Novi mestni proračun za 837.761 Din večji od lanskega Davščine ostanejo nespremenjene

Maribor, 17. decembra. Novi mariborski mestni proračun za leto 1935/36 predstavlja po svoji sestavi povsem nov elaborat. Posebnost v sestavi novega proračuna je prilagoditev reorganizacije in novemu sistemu mestne uprave, ki je nastopila z zlitjem preje avtonomnih mestnih podjetij v eno podjetje z naslovom »Mestna podjetja« (MP). Novi proračun se deli v dva sestavna dela: v proračun mestnega zaklada in v proračun mestnih podjetij.

Proračun mestnega zaklada je kompetenčnega značaja. Novi proračunski osnutek za 1935/36 izkazuje izdatkov 23.784.379 dinarjev in ravno toliko dohodkov. Obsega štiri poglavja, in sicer: izdatke, dohodke, regulacijski sklad in ustanove. Izdatki: osebni znašajo 3.891.827 in so za 40.108 dinarjev manjši od lanskih. Materialni izdatki: splošna mestna uprava 1.337.050 (za 183.640 manjši od lani), mestne davščine 275.500, mestni dolgovi 8.559.155 (za 294.305 manjši od lanskega leta), ceste, ulice in trgi 4.319.900, gasilstvo 14.607.603, zdravstvo 52.500, socialno skrbstvo 2.672.155, šolstvo 18.668.974, znanost, umetnost in prosveta 377.500, obrt, trgovina in tujski promet 122.000, vojaštvo 20.000, raznoterosti 917.693 dinarjev. Skupno znašajo torej materialni izdatki 20.106.167 Din, torej za 877.869 Din več kakor v proračunu za 1934. Pri izdatkih je treba predvsem podčrtati prirastek 118.513 Din pri proračunu za socialno skrbstvo, ki iz leta v leto narašča, kar dokazuje, kako globoko prodira smisel za uspešno socialno politiko v komunalnem gospodarstvu.

Dohodki pa izkazujejo sledeče postavke na posameznih komunalnih področjih: splošna mestna uprava 337.200, mestne davščine 16.394.794 napram 15.292.999 v proračunu za 1934. Mestni dolgovi 6.388.000 (za 224.647 manj od 1934), ceste, trgi in parki 810.950 (prirastek za 160.000), socialno skrbstvo 37.050 (lani 51.050), raznoterosti 30.000. Posebno se bo čutil izpadek 120.000 Din iz šolskega naslova, ki je leta 1934 še obstojal.

V zvezi z dohodki je važno vprašanje davščin v novem proračunskem letu. V

glavnem ostanejo davščine na istih osnovah kakor v letu 1934. Občinska določila je preračunana na 45 odst. na zemljarino, zgradarino, pridobitno in rentnino in bo prinesla 3.064.794 Din; občinske takse 80 tisoč, tržnina 500.000, sejmščina 80.000, plovnina 15.000, tehtarina 100.000, trošarina na vino in vinski most 1.700.000 (po sto para na liter vinskega mošta in 150 para na liter vina); trošarina na žganje in alkoholne pijače 80.000, trošarina na pivo bo vrgla 200.000, na šampanjec 10.000 (25 Din od velike steklenice, 12,50 od majhne); gostajščina je tudi preračunana na dosedanja osnovi 18 odst. kosmatega najemniškega dohodka in bo prinesla 4.050.000 Din. Kanalsčina 1.875.000, vodarina 1.250.000, davščina na prenos nepremičnin 100.000, vodarina okoliških občin 160.000, uvoznina 150 tisoč, davščina na vozila 1.450.000, pasji davek 250.000, prirastkarina 90.000, veselinski davek 180.000 Din.

Razen tega spadajo v proračun mestnega zaklada še postavke iz regulacijskega sklada. Izdatki so 465.000, dohodki ravno toliko. Povšek znaša napram l. 1934 415.000, kar gre na račun obsežnih regulacijskih del in tlakovanja ulic. V tem se ustanove z 20.798,19 izdatki in 19.369,76 dohodki.

Proračun mestnih podjetij pa je finančnega oziroma blaginjskega značaja. Sestavljen je po enotnem principu industrijskega knjigovodstva ter je prvi te vrste v naši državi. Izdatki znašajo 30.185.861,14 dinarjev in ravno toliko prejemki. V redu izdatkov je dana razdeljenost po delu, materialu in obrtniških delih. Med prejemki pa izkazuje oddaja vode, plina in električnega toka 14.630.600, prodaja materiala 5.626.321,14, razne pristojbine (plinomerščina, klavnina, oglednina itd.) 1.742.650, prevoznina avtobusnega prometa 2.532.000, vstopnina kopalnice 352.000, pogrebne 716.200, najemnine 2.494.960, vzdrževanje ulic, cest, trgovin itd. 1.897.830, povračilo stroškov 192.000 Din.

Novi mariborski mestni proračun je proračunska komisija že proučila in sprejela ter pride v razpravo pred mestni svet v začetku prihodnjega meseca.

Huda nesreča v Senskem rudniku

Smrtna žrtev je rudar Anton Šintarič iz novomeškega sreza, ki je zapustil šest otrok

Cuprija, 17. decembra. V Senskem rudniku, ki je državno podjetje ter producira letno preko 200.000 ton premoga pri zaposlitvi okrog 1300 rudarjev, se je pripetila v soboto tragična nesreča. Pri tej nesreči je izgubil življenje rudar Anton Šintarič, oče šestih otrok doma iz novomeškega sreza. Ponesrečen rudar je bil član skupine kopačev, ki je delala v 120 m globokem rovu. Anton Šintarič je sam kopal v malem stranskem rovu, ko so popustile opore ter je jama od vhoda proti sredini zasul velik sklad premoga in kamenja. Tovariši, zaposleni v glavnem rovu, so videli nesrečo in sprva tudi slišali tovariša, ki je z druge strani plazuril klical na pomoč. Takoj so se lotili reševalnega dela, ki pa je bilo zelo naporno in zamudno.

Zasutemu rudarju ni bilo mogoče pomagati. Nanj se je zrušilo za blizu 3000 kg premoga in kamenja. Pokojni rudar Šintarič je delal v senskem rudniku že nekaj let in je zapustil ženo in šest otrok. Nesreča se je pripetila po golem naključju. Kakor je ugotovila komisija, je bil tudi mali stranski rov po vseh predpisih podprt, pri kopanju pa se je na vrhu rova sprožila večja skala ter razmaknila s svojo pezo bodca.

Končna razzodba v kazenski zadevi Tumpej - Pečnik

Urednik Rado Pečnik oproščen tudi v drugi instanci

Celje, 17. decembra. Poročali smo že, da je bila 30. oktobra v Celju glavna razprava o obtožbi g. Rada Tumpeja, železniškega poduradnika v Mariboru, proti uredniku g. Radu Pečniku v Celju. Gosp. Pečnik je podal o ustanovnem obnem zboru družnične Narodno-strokovne zveze v Celju, ki je bil let 11. marca, poročilo, v katerem je navedel, da je g. Tumpej napadal vladno in očital ministrom korupcijo, nadalje, da se pri nas ustanavlja socialnodemokratska stranka z državnim denariem in da odredka ministru Puclju, da je minister za socialno politiko.

Pri razpravi pred sreskim sodiščem je bil g. Pečnik oproščen, ker je sodišče smatralo za dokazano, da je Tumpej res tako govoril, kakor se je glasilo poročilo g. Pečnika.

Proti tej razzodbi je vložil g. Tumpej priliz na okrožno sodišče v Celju. Okrožno sodišče pa je sedaj priliz zavrnilo kot neosnovan in ugotovilo v svojih razlogih, da je dokazna presoja sreskega sodišča povsem pravilna in da je pri natančnem pregledu zapisnikov g. Pečnika videti, da je točno zapisal vse izjave, da vsebujejo njegovi zapiski bistveno vsebino govora in da g. Pečnik kot novinar ni imel interesa kaj napačno zapisati ali napačno poročati ali g. Tumpeju škodovati. Sodišče smatra torej za dokazano, da je Tumpej resnično govoril tako, kakor je bilo poročeno. Tožilec Tumpej je naloženo, da ima tretje stroške kazenskega postopanja.

S tem je zadeva definitivno končana, ker je o njej sodila že zadnja instanca. Urednik g. Pečnik pa je dobil popolno zadoščenje, kar je treba poudariti tudi v interesu stvari in novinarstva, ki bi nastale neznosne razmere, ako bi moral novinar za svoja resnična poročila dajati odgovor pred sodiščem.

Spojitev sosednih občin z Ljubljano

Iz Most pri Ljubljani smo prejeli naslednji dopis:

Na praznik, 8. t. m., smo čitali v »Slovenec« daljši članek o spojitvi sosednih občin z Ljubljano, posvečen že zmagi v »boju za in proti inkorporaciji«. »Slovenec« dopisniku očividno ne gre več za inkorporacijo, marveč že za levji delež na zmagi. Če pridejo Moste v kratkem pod Ljubljano, bo to vsekakor samo zaslug njegovih stvarnih dopisov.

Nimamo namena, spuščati se s »Slovencem« člankarjem v polemiko, pa tudi ne informirati močansko prebivalstvo o zadevi, ki mu je že dovolj znana. Vendar moramo resnici na ljubo navesti nekoliko

dejstev, ki bodo pokazala vso informiranost člankarja in nastop njegove »veščine« iz dobrih starih časov v pravi luči.

Tako izvemo iz članka, da je v javnosti ponehal boj za in proti, vendar pa da se še vrši za kulisami, da se »četa manjšega dela prebivalcev«, zbrana okoli predsednika občine, ne uda in da se protivi inkorporaciji, ker bi za lastne osebe in osebe nekaj izgubila na blagu, časti in slavi, javni interesi pa da so ji deveta brigada. Vse to se je v Mostah že nekoč vršilo, saj o tem zgovorno pričajo močanski občinski arhivi. Vprašanje inkorporacije je že staro: v tistih dobrih časih je že sklepal nekdanji — v Mostah dolgo gospodujoči — občinski odbor o tej stvari. In čudno, bil je istega mnenja kakor današnji odbor, — proti spojitvi. Vsekarer je zaslužil on kot prvi očitke, ki jih sedaj stresa »Slovenec« člankar. V sedanjem odboru je predstavnik te »veščine« govoril za inkorporacijo, glasoval pa je proti.

Čujemo, da ni važno, kako se je izjavila »četa obč. odbornikov«, zbrana okoli predsednika občine, vsekakor pa je čudno potem, »če je bila vprašana od nadrejene oblasti za mnenje.

»Slovenec« dopisnik hoče napraviti iz inkorporacije načelno vprašanje, ki naj bi razdvojilo v vseh zadevah Moste v dva tabora. Za občino samo je inkorporacija nujno potrebna, saj bi milijonski dolg, ki je iztržil vse finance močanske občine, prešel v večje roke. Tega ne zanikajo tudi tisti močanski merodajni krogi, ki so se izjavili proti inkorporaciji. Rešiti se zagrešenih dolgov, ki so jim stalno servirajo v zaslugah za močansko občino, je menda glavni vzrok, ki se sedaj izraža v preorientaciji glede inkorporacije.

Bolje bi bilo, ako bi nam »Slovenec« člankar poročal, kje so bili vsi oni večinski gospodje, ko smo vsadili v Mostah lipo pod velikim napisom »Čuvajte Jugoslavijo«. Glede časti in slave »male čete« okrog sedanjega predsednika občine moremo povedati, da bo ob inkorporaciji največja. Saj bo s ponosom gledala, kako se je bela Ljubljana povečala z absolutno jugoslovensko nacionalno orientirano večino močanskega prebivalstva, katerega odločnost in zavednost jo je postavila v občini na vodilno mesto.

Iz finančne službe

Beograd, 17. decembra p. V finančni službi sta bila premeščena: uradniški pripravnik Avgust špetič od glavne kontrole v Ljubljani za računskega preglednika k glavni kontroli v Nišu in uradniški pripravnik Franjo Preka od mestne kontrole kot računski preglednik h glavni kontroli v Ljubljani.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Deževno vreme.

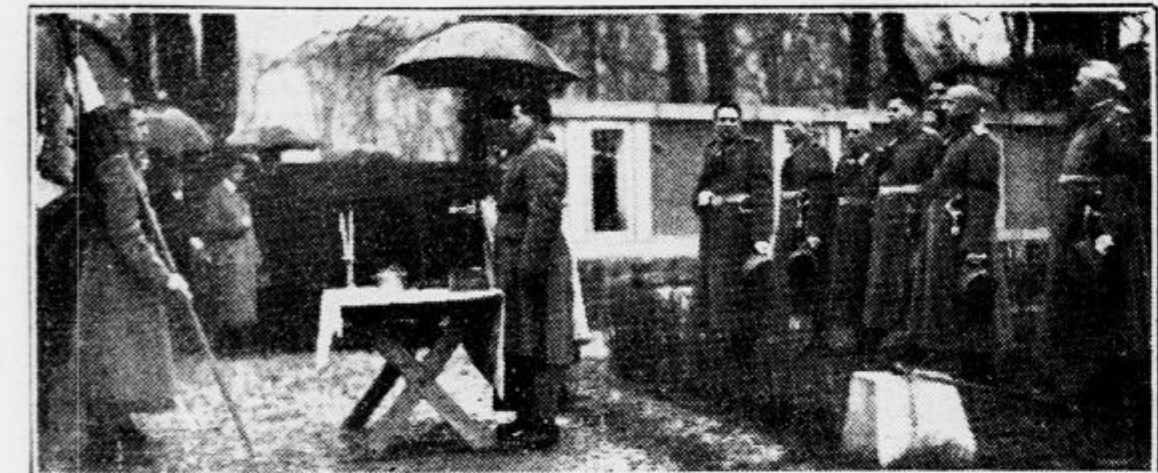
Dunajska vremenska napoved za torek: Pretežno oblačno, ponekod padavine. Temperature malo spremenjene.

Naši kraji in ljudje

19.000 mož in fantov prisega v dežju zvestobo mlademu kralju

V nedeljo so po vsej Jugoslaviji prisegli vojni obvezniki letnikov 1885 do 1914. V Ljubljani se je na sokolskem telovadišču v Tivoliju zbralo 19.000 mož. Le žal, da sta nali v blato onemogočila manifestacija, ki bi se sicer bila razvila iz tega velikega zbora, o čigar obsežnosti najbolj govori slika sama.

Prisegli so pripadniki petih veroizpovedi: katoličani, pravoslavni, evangeličani, muslimani in starokatolički. Na sliki je zaprisega pravoslavnikov.

Muslimani prisegajo z desnico, položeno na srčno stran.

Vode se razlivajo

Preteča katastrofa na Barju — Jezero pri Brežicah

Ljubljana, 17. decembra. Od večer do davi je v Ljubljani po bežkah meteorološkega zavoda padlo 48,3 mm dežja. Položaj na Barju je postal zelo nevaren. Od Vrhnike do Pijave gorice in proti Ljubljani je Barje že pod vodo. Od 16.000 ha skupne površine je zalita ravan že v obsegu okrog 10.000 ha. Ravina med Vrhniko-Bevkami-Borovnico do Podpeči je vsa pod vodo. V nevarnosti so že Bevke in Bata Brezovica, kakor tudi Sinja gorica in Podpeč. Najhujeje je spet v Črni vasi in Lipah. Črnovaška cesta je vsa pod vodo in je prevoz mogoč samo s čolni. Ljubljanska občina je poslala danes dopolne na Barje štiri pontone, da so ljudje lahko spravili živino na varnejše kraje.

Hudournik Iska je povzročil hudo puščenje v svojem spodnjem in srednjem toku. Z Iskega Vintgarja je nanosil na polja ogromne množice peska in gramoza. Tudi Ilica je prestopila bregove in je že 2,50 m nad normalo. Če dežje ne bo prenehalo, bo podobna katastrofa, kakor je bila lani v novembru. Terenska sekcija

za regulacijo Ljubljanice je poslala na teren fotografa g. Hibšerja, da je posnel poplavljen kraj.

Nevarno pa je tudi ob izlivu Ljubljanice v Savo. Pri Zalogu je voda že do 3 m nad normalo in so morali nekateri posestniki spraviti svojo živino na varnejša mesta, ker jim je voda zalila hleve.

Sava je včeraj in danes silno narasla. Hidrotehnični osek banske uprave je prejel iz posameznih krajev kratka poročila o stanju Save. Litija n. pr. javlja: Sava je danes ob 9. dopolne narasla na 3,10 m nad normalo. Se vedno narasča. Včerajšnje stanje je bilo 2,10 m. Iz Krškega javlja, da je tam Sava ob 7. zjutraj narasla na 1,90 m. Iz Brezice se glasi kratko poročilo: Sava in Krka sta že 14. t. m. ob 8. zjutraj narasli za 2,45 m nad normalo, ob 16. pa že na 3,45 m. Vsa ravan je izpremenjena v veliko jezero. Ponekod stoji voda do 8 m visoko.

V planinah sneži. Tako so nam n. pr. s Kofe sporočili, da je do 14.40 zapadlo 5 cm snega, snežilo pa je dalje.

Nova žrtev nepredvidnega lovca

Ljubljana, 17. decembra. V petek je bil zalosten deževen dan. Prav tako zalosten je bil tudi pogreb iz ljubljanske bolnišnice. Saj so nesli h grobu mladega človeka, ki bi mu ne bilo treba še tako hitro umreti. Pokojnik, kmečki sin z Roba pri Turjaku, je bil pred štirnajstimi dnevi na lovu z ljubljanskimi

lovci. Pri tej priliki je bil obstreljen. Kdo ga je obstrelil, bodo oblasti že ugotovile. Gotovo pa je, da ga je eden izmed lovcev. Nič ne spremeni na stvari, če ga je gospod ali kak pomagal.

Nesrečen je dobil več šiber št. 8 v glavo in v trebuh. Zdravniki v bolnišnici so napeli vse sile, da bi ga rešili. V velikih

skrbah za obstreljenca je bil tudi najemnik lovišča, toda pomoči ni bilo. Smrt je povzročila po štirinajstih dneh trpljenja šibra, ki je bila zadela nesrečneža v oko. To ni bil edini primer obstreljenja v pretekli lovske sezi. Skoraj sleherno nedeljo so prihajala poročila v mesto o nezgodah na lovih. Nekaj obstreljenecv so pripeljali v bolnišnico, nekatere so zdravili zdravniki na deželi, precej obstreljenih in sicer takih z lažjimi poškodbami so pa zamolčali zaradi ljubege miru.

V interesu ljudstva, posebno onega na deželi, je, da oblastva ali popolnoma prepreči takozvane brakade, kjer se strelja in poka na desno in levo, kjer se razli mnogo živali in so, kakor razvidno, v nevarnosti tudi ljudje, bodisi lovci kakor tudi pravi prijatelji prirode, ki kaj radi pohite ob nedeljah v gozd na oddih. Mar zaradi gospodov lovcev, ki jih posebno v nedeljah kar mrgoli po gozdovih, ne bodo mogli svežega zraka potrebni meščani v lepo prirodo? Dokler je bilo še malo lovcev, je bilo to pač vse drugače, toda zdaj, kar se goje gostilniške lovske družbe in so domala vsi gostje lovci, se vozi iz mesta polni avtobusi od pete do nog oboroženih meščanov. Take družbe so včas ostajale v mestni okolici, zdaj pa se vozi že v zelo oddaljene kraje, posebno proti Kočevju. Če oblastva drugega ne store, naj vsaj zahtevajo, da bodo take brakade pravočasno prijavljene, vsaj štirnajst dni prej, preden se vrše. Nadalje naj oblastva preskrbe, da je tak del gozda dobro zavarovan, da so taki deli ali označeni s tablicami ali pa s posebnimi pazniki. Take označbe bi bile prav dobrodošle tudi lovcom, ki se izgubijo v gozdu in zaidejo, kadar se je zgodilo letos ljubljanskim lovcom v Kočevju, celo v sosedne revirje. Pred lovci niti živina ni več varna.

Prav zdaj, ko lovci pričakujejo novi lovski zakon, naj bi napeli posestniki gozdov vse sile, da se uredi take zadevščine. Mnogo bolje kakor po nižinskih gozdovih love posamezni lovci po planinah in tudi pri poljskih lovih se ne sliši o posebni škodi in nesrečah.

Antonija je obupala zaradi nesrečne ljubezni

Ljubljana, 17. decembra. Mimo kričeh senzacij, ki jih je polna današnja policijska kronika, se je danes ponovi v rdeči hiši na Poljanah na tihem odigralo poslednje poglavje skeleče ljubzenske tragedije. Mlada, lepa služkinja Antonija Gašperčeva, iz Pregrade v občini Desenič dom, je pred kakšnimi dvema mesecema prišla v Ljubljano, da si poišče kakršnekolik službe. Bila je iz boljše hiše, da ji ni bilo treba s trebulom za kruhom, a v Ljubljano je prišla samo, da bi bila bliže svojemu dragemu podnaredniku. Bila je lepo, ljubeznivo, dobro vzgojeno dekle, da so jo ljubili vsi, ki so jo poznali. Toda kakor so čudna pota človeških src,

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, natrganji črevih, abcesih, sečenem pritisku, odebelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadlih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Koncert klavirskega tria

V petek se je predstavil širši publiki v ožjem krogu že znani klavirski trio, ki ga tvorijo g. prof. Karlo Rupel (violina), Bogomir Leskovic (violončelo) in Marijan Lipovšek (klavir). Odkar je razpadel ljubljanski komorni kvartet, nismo čuli na koncertnem odru več komorne glasbe — velika vrzel v našem glasbenem udejstvovanju, ki jo je bilo treba čimprej izpolniti. Številno občinstvo, ki je dobro zasedlo dvorano Filharmonične družbe, je dokaz, da bi bilo dosti interesa za tovrstne prireditve ter da je tedaj na naših umetnikih, da se družijo v komorne ansamble, kar bi mnogo pripomoglo k poglobljenemu razvoju naše glasbe sploh.

Vsi trije nastopivši umetniki so po svojih posebnih kvalitetah že dobro znani naši koncertni publiki izza solističnih koncertnih nastopov. Po pot so se strnili v enotno ter z uspehom podredili osebnostne ambicije skupnemu načelu. Spored, ki so ga bili izbrali za svoj prvi javni nastop, je navedla imena Čajkovskega, Ravela in Turine, torej — po nomenklaturi slovenske muzikologije — novoromantiko in impresionizem. Čajkovski je napisal svoj edini trio (op. 50) »à la mémoire d'un grand artiste«, ter se je s to nekoliko hladno označbo hotel odločiti spominu velikega svojega pobornika in mecena Nikolaja Rubinstejna. Gorkesja kot posvetilo je glasba tega slovitega dela. Oblike je proste in avtor je svobodno nihal temo na temo, le kot okvir je postavil temeljno, elegično nastrojenje. Velike, dolga-

tako se je žalostno zgodilo tudi z malo Antonijo. Samo oni, ki si ga je izbrala, je ni maral. Ko je videla, da zanjo ni ljubezni in sreče na svetu, je sklenila poiskati smrt. V kuhinji, kjer je spala, je snoči pustila plinsko pipo odprto. Ko je gospodinja davi vstopila, je našla Tončko v postelji nezvesto. Takoj je poklicala na pomoč mestnega zdravnika dr. Misa in reševalce, toda vsi napor, da bi ji z umetnim dihanjem vrnil življenje, so ostali zaman. V naglici so jo z reševalnim avtomobilom prepeljali še v bolnišnico, a tam so jo dvignili že mrtvo, tako da so jo morali prenesti v prosekturo.

Nesrečno dekle je na stolu v kuhinji pustilo štiri poslovilna pisma na gospoda in gospo, pri katerih je služila, na nezvestega fanta in na mater in očeta. Svojemu fantu piše, da mu je vse oprostila, svojo gospodinjico pa naproša, naj ji preskrbi duhovnika pri pogrebu in obvesti tudi oba strica, od katerih je eden župnik v Deseniču, drugi pa služi v Zagrebu. Starši so že brzojavno obveščeni o obupnem koraku njihove dobre, lepe, nesrečne hčerke.

Ne begu obstreljen po čudnem naključju

Novo mesto, 17. decembra

Po sobotnem vplomu v škocijanski poštni urad so orožniki z domačini vred pohiteli na lov za vlomilcem. Sled je vodila v bližnji gozd, kjer so zasledovalci kmalu zagledali pobeglega vlomilca. Pri divjem lovu za beguncem je nenadno odjeknil strel iz lovske puške, ki se je sprožila enemu izmed zasledovalcev, ko se je spotaknil ob korenini in padel s puško vred. Ta-

Zakaj je segla po sekiri?

Podrobnosti o umoru Nina Štruklja v Šiški

Hiša (X) ob železniški progi za tramvajsko remizo, kjer je bil izvršen v nedeljo zjutraj umor.

Ljubljana, 17. decembra

Še preden sta policijska in sodna preiskava utegnili do kraja pojasniti zagneten umor starega brezposelnega delavca Franceta Serse v Rebrji, je Ljubljano in vso javnost presenetila večer vest o nič manj strašnem umoru, ki ga je v Zgornji Šiški izvršila 30letna brezposelna prodajalka Francka Planinskova nad svojim nelegitimnim, 41 let starim možem Ivanom Štrukljem, brezposelnim zidarjem.

Od vsega početka je bilo jasno, da je Planinskova umorila svojega nezakonitega moža iz sorodnih nagibov, iz kakršnih je padel tudi stara Sersa pod sekiro: neznanost skupnega življenja, beda in denar. Planinskova, ki je bila poročena, a jo je soprog zapustil, ima iz zakona 15 mesecev starega otroka. Novi krušni oče je po njenih izpovedih zmerom godrnjal nad njim. Čeprav je imel denar, mu krajcar ni šel izpod palca, in vsakokrat je postal slabe volje, kadar je šla mati kuhat za malega. V soboto sta se spet sprickala zavoljo večerje. Štrukelj ni bil zadovoljen s samim krompirjem, denarja za kaj drugega pa ji ni dal. Na nesrečo je bil še otrok nekaj malega bolan in je ponoči jokal. Ko je v nedeljo na vse zgodaj vnovič zajokal, je prepri med njegovo materjo in krušnim očetom izbil sodu dno.

Kako se je zgodilo, bo najbrž težko povsem točno reproducirati, ker ne more biti dvoma, da je žena storila dejanje v navalu duševne zmedenosti. Ko je mali zjutraj zavekal, je vstala, kakor je izpovedala na policiji, in prižgala acetilenko. Medtem ko je Štrukelj s postelje kričal nanjo, ji je v hipu, brez misli mimogrede padel pogled na sekiro, prislonoženo ob peči. Potem je ugasnila luč in legla nazaj. Poteklo je nekaj minut, ne da bi kaj globlje premislila vso stvar. Nato je v temi spet vstala, pobrala sekiro in zamahnila po glavi dremajočega moža. Kolikokrat je udarila, sama ne ve, policijska komisija pa je ugotovila, da je moralo biti najmanj 15 udarcev, od katerih je bilo 5 ali 6 smrtnih. Danes dopolne je tudi sodna komisija pod vodstvom preiskovalnega sodnika dr. Breliha izvršila ogled na licu mesta. Nato pa še obdukcijo trupla umorjenega moža v mrtvašnici v Dravljah. Obdukcijo je izvršil sodni zdravnik dr. Suher.

V teku dneva so na policiji zaslišali več prič iz Zgornje Šiške in iz kroga znancev

koj nato je na drugi strani odjeknil divji krik preganjanega vlomilca, ki ga je strel iz puške po čudnem naključju rani v desnno pleče in na desni strani glave. Zasledovalci so se hitro znašli okrog begunca in mu za silo obvezali rane, nato so ga pa odvedli na orožniško postajo, kjer so v njem spoznali 40letnega kočarja Ivana Zupanca, družinskega očeta iz Stare Bučke in pristojnega v St. Rupert. Po kratkem zaslišanju je priznal vlom v poštni urad, nakar so ga prepeljali v preiskovalni zapor, kjer mu je jetniški zdravnik dr. Ignac Pavlič pregledal poškodbe in ga operiral. Zupančevi poškodbi nista nevarni.

Planinskove in umorjenca. Njihove izpovedi osvetljujejo nekatere podrobnosti o njunem skupnem življenju in njunih značajih, k pojasnitvi groznega dejanja samega pa seveda niso mogle doprinese novih bistvenih momentov. Kakor je motiv sam, ki je Planinskovo zavedel roko po sekiri, nejasen in nerazumen, je zločin sam vendarle jasen in enostaven. Izpočetka so

nekatero priče izrekle sum, da je Planinskova umorila svojega sestanovca iz pohlepa po denarju, saj je bilo znano, da ima Štrukelj za svoje razmere precej pod palecem. Danes je policijska vnovič pozorno preiskala njuno stanovanje in je v omari našla nedotaknjenih okrog 5000 Din gotovine in okrog 50.000 v dveh hranilnih knjižicah. Ta sum se je torej razblinil.

Ko bo v par dneh policijska preiskava, ki jo vodi višji kriminalni nadzornik gospod Matija Močnik, zaključena, bo Planinskova izročena sodišču. Njenega otroka, ki seveda še malo ne sluti, kakšna strahna nesreča je zadela njegovo mater in ki ga je policijska izročila najprej v Dečji dom kraljice Marije, je sprejel v oskrbo bano-

vinski dečji dom.

KULTURNI PREGLED

Linhartov „Matiček se ženi“

Gostovanja dr. Branka Gavella v naši drami pomenijo vsako zase pomembne razreze v razvoju našega gledališkega ustvarjanja. Linhartov »Matiček se ženi« se je bil za lep čas umaknil z repertoarja in njegovo ime je ohranilo skoraj samo še sloves dobre, dobro mišljene stariške ljudske igre, ki je šla, kamor v modernem svetu spada: na policio med kupe prahu. V Gavellovi odrski podobi pa je to prvo klasično slovensko dramatsko delo zaživelo pred nami, da smo v dejanju in nehanju barona Zaletla, Matička in njunih neposredno doleti zadrege, smešnosti in radosti svojega lastnega današnjega sveta. Mimo potrdila, da ima naša dramatika tako davno in tako bogota tradicija, nas ob tej oživljeni komediji še posebej veseli spoznanje, da tudi naša narodna zgodovina najbrž le ni tako prazna in bedna, kakor se je razodelo Cankarju v njegovih »Hlapcih«. Ta Matiček, čeprav posnet po Beaumarchaisu, je nazoren naš primer odpora in upora, po kakršnem se lahko majhen narod rešuje v zgodovini. Po vsem tem je »Matiček se ženi« v Narodnem gledališču umetniško in stvarno v resnici veliko doživljeno.

Gavellova režija je komedijo vsebinsko in miselno izoblikovala v vseh podrobnostih, tako da je slednja epizoda dobila svoj

pomen in obzor in se obenem strnila s časom in prostorom v celoto. Z umerenim, jasnim poudarkom je režiser podčrtal socialno razmejitev, ki loči barona in njegove od Matičkovega sveta, in je dal tako vsej komediji krepko moralno osnovo. Inž. arh. Franz je z ubrano, časovno smiselno inscenacijo oskrbel uprizoritvi učinkovit vnanji okvir. Levjar je barona Zaletla doživel v mogočni, markantni figuri gospoda - svetovnjaka, ki ostane močan tudi v svojih najbolj skrušenih minutah. Nablocka je dala njegovi gospe lik očarljive in čiste žene, ki brez napore uveljavi svojo vrednost kot žena in človek. Sancin je v svojem iskreno doživljenem, živahno podanem Matičku ustvaril nov obraz, ki priča o rasti njegovega mnogovrstnega talenta. Marija Danilova je pristrano, veselo in kotelno odigrala njegovo stanovito Nežiko. Cesar, advokat Zmesnja, Kralj kancelir, in Daneš, pisar Budalo, so predstavili trije tui, smešnih, značilnih tipov. Prav posrečen študent na počitnicah je bila Saričeva. Juvanova, Potokar, Crnobori in Murgelj so v manjših vlogah pomagali komediji do uspeha.

L. M.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

je dokaz velike umetniške zrelosti našega tria.

Turina bi se mogel v tej zvezi imenovati nacionalistični impresionist klasične usmerjenosti (blagozvočna opredelitev!). Njegov trio je konsekvntno monotematčen ter je zanimivo zasledovati, kako preoblikuje temo v treh stavkih, od katerih je zadnji morda najkonciznejši. Ta kvartet, ki je mestoma španskega obeležja, ima mnogo melodičnih in zvočnih lepot.

Klavirski trio Rupel - Leskovic - Lipovšek se je s svojim nastopom lepo uveljavil ter pokazal mnogo odličnih svojstev. Odlikujejo ga visoka tehnična popolnost, resnost v delu in podajanju ter čut za zvočno fineso. Upam, da se bodo njihovi nastopi začeli redoma vrstiti ter bomo tako dobili priliko, zasledovati razvoj važnega komornega združenja. — Ne morem pa prikriti opazke, da je instrument, na katerega je igral pianist, vse prej kot zvočen. Najčistše in najsvetlejšje melodične fraze se na njem ubijajo v sicer bobneč, a obenem moten in nečist ton. Treba bi misliti na dostojno nadomestilo tega brezpozvočnega glasbila v Filharmonični dvorani. L. M. Š.

Nova številka »Ideje« priobčuje na uvodnem mestu članek Miloša Crnjanskega »Naša hiljadugodišnja kultura«, ki razpravlja o kulturni srednjeveške Srbije v dobi Nemanjičev in zlasti v zvezi z osebnostjo in delom sv. Save. M. Milič je sestavljal razgovor z Brankom Lazarevičem, jugoslovenskim poslanikom v Varšavi in enim izmed vodilnih

Ljubljana govori o

GRETI GARBO

in njenem vefilmu

KRALJICA KRISTINA

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Predstave danes ob 4., 48. in 9.4 uri zvečer.

Predprodaja od 11. do 13.

Domače vesti

• Naval na Vodnikovo družbo priča s kakšnim zanimanjem je javnost pričakovala Vodnikovih knjig. Pisarna dela s polno paro, da čim prej dobijo člani knjige. V roke. Kakor vsako leto, pritiskajo tudi letos zamudniki, da si preskrbe knjige. Poleg pisarne je mogoče naknadno dobiti knjige tudi v Tiskovni zadrugi. Prosim člane, da se sami potrudijo po knjige in olajšajo poverljive delo.

ZA PULOVERJE

ANGLEŠKA VOLNA

TONI JAGER

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

• Božične znamke protituberkulozne lige. Letos pred božičem bo dala protituberkulozna liga spet v promet svoje znamke, da bi si pridobila nekaj dohodkov in človekoljubne namene. Protituberkulozne božične znamke bodo prodajali vsi ligini odbori in vsi poštni uradi. Prve protituberkulozne znamke so prišle v promet leta 1994. Na Danskem po inelativni postnega uradnika Holboela, ki gotovo ni slutil, da bo postala njegova znamka kmalu v vsem kulturnem svetu močno sredstvo v borbi proti jetiki. Ze dohodki prvih takih božičnih znamk so bili presenetljivi. Na Danskem prodajo vsako leto o božiču takih znamk za 9 milijonov danskih mark, dasi ima Danska samo 3 in pol milijone prebivalcev. Z dohodki protituberkuloznih znamk so zgradili štiri zdravilišča in mnogo drugih ustanov v borbi proti tuberkulozi. Iz Danske se je prodajanje božičnih znamk že leta 1907. razširilo po sosednjih državah in celo po Kanadi, leta 1913. pa je bilo uvedeno tudi v Švici in Franciji. Pri nas se je protituberkulozna liga začela posluževati svojih božičnih znamk v prvih povojnih letih.

ZADREGE

pri izbiri daril Vas reši bogata zaloga
PARFUMERIJE »VENUS«
pred glavno pošto. 290

• Otvoritev nove banovinske bolnišnice na Sušaku. V nedeljo je bila na Sušaku slavnostno blagoslovljena in otvorjena nova banovinska bolnišnica, ki nosi ime pokojnega kralja Aleksandra. Načrti za zgradbo kraljeve bolnišnice so bili sprejeti že leta 1931. in v oktobru istega leta je bil položen temeljni kamen monumentalnega poslojpa banovinske bolnišnice, ki je ena od najmodernejših v vsej državi. Poslojpa je štirinadestopni in se lahko v njem namesti 400 bolniških postelj. V naj-

KODAK NA ODPLAČILO!
JUGOSLOVENSKE AGENCIJE
»JUGOAGENCIJA« ZAGREB, Draškovičeva 34

primernejših prostorih so v tej novi bolnišnici nameščeni najrazličnejši oddelki moderne medicine. Stroški zgradbe in opreme so znašali 16 in pol milijona dinarjev. Pokojni kralj Aleksander se je večkrat informiral o napredovanju gradbenih del in posebnih deputacij je dovolil, da sme nova bolnišnica nositi njegovo ime. Med dostojanstveniki, ki so prisostvovali slovesni otvoritvi nove bolnišnice, je bil tudi kraljevi namestnik dr. Perović, ki je pred lepm Meštrovicem kipom pokojnega vladarja naglašal v svojem govoru, da bo nova zdravstvena ustanova dostojno slavila spomin kralja Aleksandra, ki je vse svoje življenje posvetil napredku in blaginji naroda.

• Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

PRVOVRSTNE
RIBE KRAPE
razpošilja po zmerni ceni
SAMOSTAN STIČNA
na Dolenjskem 10902

srbskih kritikov pred vojno. Izmed ostalih prispevkov omenjamo krajše članke o Radi Draineu, o novi Nušičevi komediji, o beograjski uprizoritvi »Tannhäuserja«, o slikarstvu Petra Dobrovića itd. Nadaljuje se članek »Muzičke ideje vodilje«, ki ga piše Antun Dobronić. Omeniti je še prispevek A. Bogunovića »Sokolstvo — naša rasna osobina«, ki ugotavlja, da so si čehi sokola izbrali iz srbskih narodnih pesmi. V tej številki sta tudi dva interesantna prevoda: Elina Pelina »Kralj borovih šumic« in Giacoma Leopardija »Razgovor izmedju Plotina« i Porfirijata, dalje je objavljena izvirna povest Marijana Mikića »Illice za drugog svijeta«. »Ideje« izhajajo tedensko v redakciji Miloša Crnjanskega v Beogradu.

Francoske književne nagrade so bile razdeljene prejšnji teden. Podeljevanje literarnih nagrad je v Franciji vedno dogodek, ki v tej deželi ljubiteljev lepe knjige ne zanima samo ožje literarne občine, marveč tudi široko inteligentno občinstvo. Nagrada Goncourtjeve akademije je bila letos priznana Rogeru Vercezu za roman »Capitaine Coranet«, ki obravnava doživljanje bretonskega kmeta med vojno. Pisec se je rodil l. 1894. in je po poklicu gimnazijski profesor; živahno se udeležuje tudi v bojevniki organizaciji. — Prix Théophraste Ronaudot je letos prejel 34letni gimnazijski profesor Louis Francis za roman »Blanc«, Prix Fémina so podelili 25letnemu pisatelju Robertu Francisu za spis »La chute de la Maison de la Varres«, Prix Interallié je odnesel Marc Bernard za knjigo

»Anny«. To nagrado podeljujejo novinarjem, ki se bavijo tudi z leposlovjem. Letos je bil prejel novinar, marveč bivši kovinar: Bernard je bil namreč še nedavno kovinarski delavec in se je kot samouk kipoval do literarnega priznanja Prix Mordas, ki se podeljuje samo za poezijo, je spravlil v žep lirik André Payer. Literarna nagrada Tunis je v znesku 20.000 frankov je bila podeljena Camillu Maclairju, znanemu kritiku in esejistu.

Ukrajinski življenjepis Eduarda Beneša. Založba Česko-ukrajinska knjiga v Pragi je počastila 50-letnico zaslužnega českoslovaškega državnika ministra dr. E. Beneša z objavo njegovega življenjepisa v ukrajinski. (G. Omeljčenko. Edvard Beneš je bil žurnalst, kaj budivnyj čsl. državi. 1934. str. XV in 152.) Avtor podaja kratko, toda izrazito sliko življenjske poti renega kmetijskega sina, ki je takoj po sprejemo v praško gimnazijo posvetil vse čas in sredstva francosčini ter jo v tretjem gimnazijskem razredu že obvladal v besedi in pisavi. Leta 1915, po zaključku prvega leta na univerzi, je odšel Beneš v Pariz. »ker itak ne bi mogel brez vsakih sredstev shajati v Pragi. Pogum 22-letnega mladca mu je pomagal skozi vse neprimice. Beneš je postal Masarykova desna roka v boju za osvobodjenje in je zdaj deležen najvišjega mednarodnega priznanja. Njegov življenjepisi bi lahko bil vzgojna knjiga, kakor ona M. Pupinova »Ob pastirja do izumitelja«, ki jo je poklonila naši mladini

Jod proti sklerozi, brom in fosfati za živce, mangan za kri, magnezij za žolč in jetra, litij proti sečni kislini, težke kovine za protoplazmo in žleze, ogljikova kislina za srce in žile, kalij za ledvice, kalcij proti vnetju, kataru, žveplo proti revmi, alkalije proti želodčni kislini in še mnoge druge zdravilne minerale proti nastajanju kamnov, krčem itd: vse te sestavine vsebuje izmed vseh mineralnih vod vse Jugoslavije samo znana

Radenska!

Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

• Novi grobovi. Včeraj dopoldne so v Smartnem pod Smarno goro položili k večnemu počitku gospo Nežo Tršanovo, soprogo uglednega tacenskega posestnika in trgovca. Umrila je v soboto dopoldne v čestiti starosti 80 let. — V Celju je umrla v 69. letu po daljšem trpljenju gospa Marija Dimetz, vdova po znanem celjskem stavbeniku. Pogreb bo danes ob 15.30 iz mrtnišnice. — V Beogradu je umrla g. Franjo Repić, višji svetnik prometnega ministrstva, direktor državne železničarske prometne šole. Iz Beograda ga bodo prepehali v Maribor, kjer bo danes ob 15. pogreb na Pobrežju. — V Ljubljani je v Stančevi ulici 20. umrla g. Franc Snoj, zasebnik, ki je dosegel izredno visoko starost 93 let. K večnemu počitku ga bodo spremenili danes ob pol 15. — Blag jim spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Danes Elizabeta Bergner in Rudolf Forster v prekrasni drami
NJENE USTNE MOJE SANJE
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
Vstopnina Din 4.50 in 6.50

• Klie orožniških upokojencev. Pišejo nam: Čitali smo, da bodo dobili invalidi zaostale podpore nakazane še pred božičem. Tudi nam, kronskim orožniškim upokojencem dolguje država še vedno razliko med kronsko in dinarsko pokojnino, ki nam jo je glavna kontrola priznala že l. 1927. Nekateri so jo tudi res dobili izplačano, drugi reveži pa čakamo na njo že polnih sedem let. Skrajni čas je, da pridemo tudi mi na vrsto, in to tem bolj, ker gre za razmeroma majhne vsote, ki tudi v današnjih razmerah za državno blaginjo ne predstavljajo omembe vredne obremenitve. Finančni minister je res že z odlokom št. 17.700/I od 4. maja t. l. dal finančni direkciji nalog, da takoj likvidira te zneske, a še do danes ni izvršeno. Zato nujno prosimo, da se to stori vsaj zdaj na zimo, če le mogoče še do božiča, da se nam olajša naš bedni položaj.

• Za par dinarjev boste dobili moderno vilo. Kje? V Slovenski Bistrici, odkoder nam piše naš poročevalec: Slovenjbiški obrtniki so prišli na originalno misel, kako priti do dela in zaslužka. Inicijativna moža pri tej stvari sta posebno klepar g. Podhraški in stavbni mojster g. Hamersak. Pod okriljem Rdečega križa bodo gradili

ZVOČNI KINO DVOR
nam pokaže danes senzacijo divjega zapada
Rumeni jezdec
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Cene Din 4.50 in 6.50

Vodnikova družba. Avtorjev predgovor hvalječno omenja ukrajinski emigracijo izkazano čsl. gostoljubnost. V Pragi je položilo izpite nad 200 ukrajinskih univ. profesorjev in nad 2.000 visokošolcev. »To se ne bo pozabilo, četudi ne smatrate zdaj Masaryk in Beneš ukrajinske samostojnosti za aktualno vprašanje.« Moramo pritrčiti, da bo prej ali slej prišlo na dnevni red tudi to brez dvoma najusodnejše poglavje slovanske bodočnosti, ki ga bi tako radi po svoje izkoristili sovražniki slovanstva. — N. Preobraženski.

Problemom: žena in zakonodaja je posvečen decembrski zvezek mesečnika »Ženski svet«. Priv. doc. dr. Gorazd Kušej razpravlja o ženskih državljanskih pravicah, znani mariborski odvetočnik dr. Avg. Reisman pojasnjuje v preglednem članku položaj žene v naši socialni zakonodaji, o kateri pravi takoj v uvodu, da je »res moderna in se lahko z njo ponasamo pred Evropo.« S. Kleč piše o ženi in pravu, dr. E. Jenko-Groyerjeva o materinstvu in zakonodaji, Angela Vodetova o družini in zakonu v Rusiji ter o morali in običajih. V rubriki književnost in umetnost se Janez Rožencvet spominja 50-letnice pesnice Mare Lamutove. P. Hočevarjeva pa ocenjuje Gradnikovo prevod »Novel« Ade Negri. Rubriko zaključujejo ocene nekatere mladinskih publikacij. Priloga »Naš dom« priobčuje obilo praktičnega gradiva iz zdravstva, gospodinjstva in drugih podobnih panog.

vile ter jih nato prodajali na tombolah. Stavbni material bodo dobili na kredit in tudi svoje delo bo vsak obrtnik kreditiral. Zgradili bodo vilo, ki bo stala okrog 60.000 Din in jo prodali na tomboli. Z izkupičkom bodo plačali delo in stroške, čisti dobiček pa bo šel v korist Rdečega križa. Prvo vilo bodo zgradili prihodnjo pomlad in če ee bo obneslo, jih bodo zgradili še več. Gotovo je, da bo za tombolo, kjer bo za nekaj dinarjev lahko dobili vilo, pač vladalo veliko zanimanje. Predsednik občine, g. dr. Josip Pučnik se zaveda, da bo to velikega pomena tudi za povzdigo mesta, zato akcijo skrbno podpira. Obrtniki sami pa bodo s tem zaslužili veliko priznanje.

• Požar v Stopercah. Iz Rogatec nam pišejo: V noči 12. t. m. ob pol 21. je nenadno izbruhnil požar na strehi hiše posestnika Vitiča Jožefa v vasi Grdina št. 17, občina Rogatec. Ogenj je popolnoma upepelil leseno, s slamo krito stanovanjsko hišo, tako da trpi siromašni posestnik Vitič 15 tisoč dinarjev škode, zavarovan pa je bil le za 5000 Din. Ogenj je prva opazila žena, ki je z vso materinsko požrtvovalnostjo reševala svojih 6 otročev. Posebno je družina nesrečna, ker je zgorel ves živč in oboka. Je nujno potrebna pomoč. Požar je nastal, ker so se vnele saje v lesenem dimniku.

• Kdor kupuje in razpečava Ciril Metodove razglednice, podpira družbo, domače umetnike in domačo obrt.

• Naš val št. 40. Prejeli smo zadnjo številko ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »Naš val«, ki prinaša na uvodnem mestu izredno zanimiv članek zdravnika dr. Vanka Kanonija o socialnih in medicinskih problemih v naši delavski družini. Pisatelj pravi sam, da je s tem člankom in s svojimi predavanji v radiu udaril po členih, ki v dolgi verigi socialnih in medicinskih problemov rožila iz dneva v dan in vedno huje v naših delavskih domovih ter vzemirja sladko spanje dobrodušnega meščana. Rudolf Kresal je pripravljen odlični literarni prispevek z »Oglinim uporom«, Viktor Pirnat pa izredno zanimivo reportažo »Šentjernejška procesija«. Nadaljuje se Sel Catinija roman »Emilo Berenini«, aktualna radijska tehnika in vesela trojejanika Josipa Knafliča: »Kmečki teater«, ki je vzbudila toliko zanimanja na podeželskih odrih. Zadnja modna poročila in prezanime beleške iz radiofonije, filmskega in gledališkega sveta zaključujejo redakcijski del te naše edine bogato ilustrirane tedenske revije, ki ima stalno 12 strani obsegačo prilogo s slovenskim programom vseh važnih evropskih oddajnih postaj. »Naš val« je torej revija za vsakega: za radijskega poslušalca in radijskega amaterja, za vsakega, ki se zanima za film in gledališče in za vsakega, ki deluje na podeželskih odrih. Naše dame imajo v »Našem valu« stalno modno prilogo, dobile bodo pa še prilogo za kulturo telesa; za učitelje in učiteljice je »Naš val« nujno potreben, ker jih uvaža v redne oddaje šolskega radia. Zahtevajte še danes brezplačno na ogled eno številko te najcenejše revije, ki stane mesečno komaj 12 Din. Pišite na naslov: »Naš val«, Ljubljana.

• Gosi po 4 dinarje kilogram. V Slavonskem Brodu prodajajo kmetje iz okolice pitane gosi po 4 Din kilogram. Taka pitana gos tehta povprečno šest kilogramov in ima do dveh kilogramov masti, katere se v trgovini ne dobi izpod 16 Din kg. Trgovci, ki prodajajo gosjo mast, imajo tako pač imeniten zaslužek. Za dva kilograma dobi 32 Din, pa mu ostane vse meso in še 8 dinarjev povrhu.

• Obsodba orožnika, ki je prekorajčil silobran. Divizijsko sodišče v Zagrebu je razpravljalo o krvavem in žalostnem dogodku, ki se je pripetil lani 2. oktobra v Zlatarju. Orožniki so takrat še zasledovali morilce bivšega ministra Neudorferja in je orožniški podnarednik Anton Povh pomagal naleteti na skupino vinjenih fantov. Fantje so orožnika vrgli v jarek ob cesti in, ko so navallili nanj, je orožnik potegnil revolver in streljal hudim ranam sta v nekaj dneh podlegla dva napadalca. Podnarednik Povh je pred vojaškim sodiščem zatrdel, da je streljal v silobranu in da je pijane fante, ko jih je srečal, še mirno pozval naj bi šli spat. Po ranah, ki sta jih dobila ubita napadalca, so izvedenci ugotovili, da je moral orožnik streljati, ko je že ležal na tleh in ko sta za napadalca tlačila k tlom. To mnenje izvedencev se je popolnoma strinjala z zagovorom obtožbenca in eden od fantov, ki je bil v družbi obeh ubitih napadalcev, je na razpravi priznal, da sta njegova tovariša orožnika reš podrla na tla, in ga že stiskala za vrat. Fant je med preiskavo sedemkrat izpovedal svoje izjave, na razpravi pa je dejal, da hoče zgovoriti čisto resnico, ki je prej ni hotel izpovedati iz strahu pred maščevanjem fantov Državnih tožilec je zahteval dosmrtno ječo, sodišče pa je spoznalo, da je bil obtoženi orožnik v silobranu, pa ga je prekorajčil. Obsodben je bil na 11 mesecev zapora.

• Za božič in novo leto priporočamo Ciril Metodove razglednice. Držimo se gola: Kupimo domače blago.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

iz Ljubljane

• Ljudska univerza. Zaradi današnjega predavanja univ. prof. dr. Evžena Spektorskega »O moderni državi«, ki se bo vršilo ob 20. v dvorani Delavske zbornice, odpade predavanje v socialno-gospodarskem tečaju na državni trgovski akademiji. Tema današnjega javnega predavanja je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

• Vodnikove knjige bo delil poverjenik za Vič v sredo 19. t. m. od 7.—8. zvečer v Sokolekem domu na Viču.

• Organizacija jugoslovenskih mater, ustanovljena. V mestni zbornici se je včeraj dopoldne vršilo zborovanje, na katerem so se v velikem številu zbrale žene iz vseh slojev, da po vzgledu sorodnih organizacij drugod tudi v Ljubljani ustanove organizacijo mater. Zborovanje je vodila dvorana dama ga. Tavčarjeva, profesorica Marija Kokalj-Zeljeznova pa je v lepen. vznesenem govoru podrobno obrazložila smoter organizacije, ki si bo prizadevala, predvsem v krogu rodbine poskrbeti za dobro nacionalno vzgojo mladega rodu Zborovalke so sklenile, da se »Jugoslovenska mati« kot odsek priključi Kolu jugoslovenskih sester, vendar pa bo delovala povsem samostojno za načelnice nove organizacije je bila izvoljena za prof. Kokalj-Zeljeznova, v odbor pa še gospe Enkelmannova, Fleretova, Grasselljeva, Manica Komanova, Lebarjeva, Santlova in pa Zgurjeva iz Zagorja. »Jugoslovenska mati« bo vsako leto razpisala tudi posebno na-

SIJAJEN
OBČUTEK
odkar no-
sim SETA
uložke.

grado za učence osnovnih in srednjih šol, ki se bodo posebno odlikovali v kakšnem domoljubnem spisu, katerega tema bo doboila »Jugoslovenska mati«. Nj. Vel. kraljič-materi so zborovalke poslane vdanostno brzojavko. Prav tako so sklenile, da bo članicam obvezno medsebojni pozdrav: Čuvajmo Jugoslavijo! z odgovorom: Čuvajmo jo!

• O Bolgariji bo predaval s skloptičnimi slikami g. prof. Ivan Kolar v sredo 19. t. m. ob 8.30 zvečer v predavalnici na realki (Vegova ulica). G. predavatelj je bil to prepotat Bolgarijo. K udeležbi veli vse prijatelje bratskega bolgarskega narodno društvo »Tabora«.

VOSEK

za čiščenje parkovov najboljšie kvalitete nudil
DROGERIJA I. KANC
Nebotičnik, LJUBLJANA

• Diplomirana sta bila na tehnični fakulteti ljubljanske univerze za inženjerja kulturno geodetske stroke gg. Gostiša Danilo iz Ljubljane in Jelenc Stane iz št. Vida.

• Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. vaju moškega zbora.

• Novo grobanjstvo. Ničče ne bi verjel, da eksistira mož, ki si je že pred pokopu izgovoril v kontraktu, da ne sme noben sorodnik njegove žene prestopiti prag njegove hiše. Čudak je, ki hodi sam na trg, ker ne zaupa ženi, in je poleg tega tudi skop. Ženinega nečaka, ki ji je prišel povedat, da ga misli oče oženiti, nahnuli in vrže iz hiše. Z ženo je bil povabljen k pritelju na kosilo, pa ji ni hotel povedati h komu. Ko sta prišla tja in je videl, da je oblekla žena boljše obleko, ji je napravil škandal in jo poslal domov, da se je preoblekla v slabšo. Neverjeten primer grobanjstva, ki je mogoče samo v operi »Štirje grobani«. Premiera bo jutri zvečer.

ESENCE

za likerje in rum 40 vrst ter čisti 96% alkohol po najnižjih cenah! Navodila na razpolago 10909

DROGERIJA I. KANC

Nebotičnik, LJUBLJANA

• Ne odirajte ubogega kmeta! Prejeli smo: Včeraj popoldne so bili številni pasanti na Kongresnem trgu priče, kako je neka ženska, znana prekopč

g. M. Skrbiniška. Predstava je za abnoma. Neabonanti dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni.

e— Sokolsko društvo objavlja: V nedeljo 16. t. m. ob 15. je preminula s. Gizela Ogrizkova, naša dolgoletna agilna članica. Pogreb nepozabne pokojnice bo danes ob 15. izpred mrtvašnice na mestnem pokopališču. Zbirališče članstva bo ob 14.15 v mestni telovadnici. Pevci se naj zberejo ob 13.30 v pevski sobi CPD v Narodnem domu.

e— Darovala je Cinkarna, d. d. v Celju namesto venca na grob pokojnega rudarskega glavarja g. mž. Vinka Strgarja 2.00 dinarjev za podporo ubogim učencem drž. dvoraz. trgovske šole v Celju, za kar se ravnanje šole toplo zahvaljuje. Ker je tudi na naši šoli večina ubogih dijakov, prosimo tudi druge posameznike in korporacije, da bi se jih ob prilikah spominjali s podporami.

e— Žrtev nesreče. Otroška vrtinarka gđe. Mara Poglajenova v Gaberju pri Celju se je v soboto pri pranju perila po nesreči polila z vrelo vodo ter se močno opekla po obrazu, vratu in rokah. Istega dne je stružni stroj pri delu zgrabil 16 letnega ključavničarskega vajenca Franca Skria iz Suhadola pri Zidanem mostu in mu zlomil obe roki. V Tremerju se je 11letni sin železniškega čuvaja Anton Rieček pri cepenju dirke vsekal s sekiro v levo koleno. Ko se je vozil 23letni akademik Milan Skitek v soboto z vlakom iz Ljubljane v Celje, je skočil na Zidanem mostu iz vagona in padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. V soboto v mraku se je vozil 26letni delavec Zivadin Marinković s Sp. Hudinje pri Celju s kolesom domov. Vozil je nepravilno in trčil v nekega drugega kolesarja. Pri karamboli se je Marinković občutno pokodoval po licu. V St. Pavlu pri Preboldu se je 29letni dninar Jože Pirce, ki je pomagal pri klanju svinje, poils s krompom po hrbtu in dobil težje opekline. Ko se je 62letni prevzival Martin Kos v Virštanju 12. t. m. brl doma v sobi, je stopil nenadoma v sobo neznan vinjen brezposeln in se zaletel v Kosa. Kos je padel s stola in si pri tem prezel vrat. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilmi »Izgubljeni sin« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— Mladina kraljema. V nedeljo popoldne je bila v veliki uniojski dvorani ploskovitvena prireditve Podmladka Rdečega križa blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju in mlademu kralju Petru II. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena po starših, pa tudi šolski in dijaški mladini. Ljubko prireditve so s svojo navzočnostjo počastili med drugimi sreski načelnik Milan Makar, mestno občino je zastopal Viktor Grčar, žensko društvo županja dr. Ivanka Lipoldova, cerkveno oblast kanonik Umek. S prisrčnim uvodnim govorom se je učence prve deške osnovne šole poklonil kraljema. Sledil je nastop tretje deške osnovne šole pod vodstvom pevotvde A. Horvata z izvajanjem pesmi »Bože pravde«, »Colniček« in »Otroci Petru II.« V nadaljnjem je proizvajalo 18 deklic iz zavoda tukajšnjih šolskih sester simboličen nastop s spremljevanjem klavirja. Zivahnost so vnesli v spored ljubki harmonikarji PRK z venčkom narodnih pesmi pod vodstvom učitelja Sušteršiča. Po odmoru je navdušila občinstvo mladina deške meščanske šole z odvajanjem pesmi »Pojdem v Rute«, »Vse rožice rmen« in »Oj ta soldaški bobene«. Po ponovnem nastopu malih harmonikarjev, ki so podajali skupno z zborom deške meščanske šole »Slovenec, Srb, Hrvat«, je sledila zaključna točka Poklonitev kraljema z živo sliko, ki je zapustila globok vtis, tako da je mnoge ganila do solz. Izvajale so učenke deške meščanske šole II. in deklešče osnovne šole IV. Vmes so pestrost programa povzdigovale nekatere deklamacijske točke. Sigurno izvajanje posameznih sporedovnih točk je izvalo pri občinstvu viharne navdušenje.

a— Hvale vredna pobuda. Mariborsko žensko društvo se nahaja v pozajanjih z banskou upravo zaradi ustanovitve posebne ekspoziture osrednjega zavoda za domačo obrt v Mariboru. Žensko društvo v Mariboru je že doslej v okviru posebnega odseka za pospeševanje domače obrti razvilo možnost zasluzka in dela našim siromasnim ženam in dekletom. Važen nacionalni moment se je tukaj spojil s socialnim. Brezdvomno se bodo te možnosti še vsebolj razvile, ako bi se posrečilo uresničiti misel posebne ekspoziture osrednjega zavoda za domačo obrt s sedežem v Mariboru. Za Maribor bi bila to lepa pridobitev, ženskemu društvu pa želimo uspeha v teh njenih plemenitih ciljih.

u— Hramovna slava pravoslavne kapele bo proslavljena na dan sv. Nikolaja jutri 19. t. m. ob 16. z liturgijo in nato z rezanjem kolača in blagoslovljenjem zita Danes ob 18. bdenje. Posebna vabila niso razposlana.

a— Dohodki MP. Na zadnji mestni seji odobrena bilanca mestnih podjetij nudi možnost vpogleda v detajliran pregled dohodkov MP. Oddaja vode, plina in elektrike teka je vrgla 6.751.079.14 Din, prodaja premoga, koka, drv itn. 1.183.907.93 Din razne pristojbine kakor plinomersčina, klavirna, oglednina, hlevnina itn. 1.100.919.319 Din. Prevzojne (mestni promet, požarni promet itn.) 2.641.208.20 Din. vstopnina kopališč 348.333 Din, pogrebne 320.144.95 Din, najemnine v stanovanjskih hišah in drugo 2.497.840.05 Din, dohodki gradbene uprave 1.987.448.47 Din, elektrifikacijske prispevki okoliških občin 11.559 Din, povračilo stroškov 108.770.02, razna povračila 3948.83 Din, razni dohodki 115.115.02 Din. Vsi dohodki so znašali torej v detajlni sestavitveni seznamu v bilanci MP skupno 17.567.497.08 Din.

a— Največ so dali Stenčani. Zanimivo je številčno razmerje vojnih obveznikov, ki so v nedeljo prisegli na toženskem večbališču, po posameznih občinah. Največ je priseglo Stenčanov, in sicer 1767. Potem sledijo Košanji s 1706, Pobrežje s 1480, Kunčeva 826. Hoče 663, Fram 528, Jakobski dol 456, Šmarjeta, Kamnica, Sv. Križ in Duplek so dali skupno 2050 vojnih obveznikov.

a— Narobe svet. Učenca tretjega razreda Zlata Poljančeva je zapazila predčerašnjim na Trgu Svobode letajočega metulja šla je za njim in za ujeta. Kot »dejemsko redkost« ga je včeraj prinesla pokazat v naše uredništvo.

a— Mariborsko dijaštvo za obmejne šole. Irena je bila misel, ki se je sprožila na tiskanih in emeljskih in strokovnih šolah, da bi dijaštvo zbralo darove kot

božičnico za revne učence nekaterih obmejnih šol. Dijaki so zbrali skupaj denar in nakupili oblike, obutve, zvezke, svinčnike in druge šolske potrebščine, ki jih bodo posebna dijaška odposlanstva izročila revnim obmejnim učencem. Klasična gimnazija je zbrala za šolo na Gradišču, realna gimnazija za šolo na Kapli, učiteljske za šolo pri Sv. Ožbalu, Trgovska akademija pa za učence pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu.

a— 10.319 potnikov je potovalo v preteklem mesecu preko severne meje, in sicer je dopotovalo 5031, odpotovalo pa 3843 oseb.

Iz Ptuja

j— Prisega vojnih obveznikov. V nedeljo dopoldne se je zbralo na velikem dvorišču vojašnice kralja Petra I. okrog 8000 vojnih obveznikov iz vsega ptujskega sodnega okraja k svečani prisegi. Slavnosti so prisostvovali aktivni častniki, predstavniki oblasti in častna četa pontonirskega bataljona. Lepa slavnost je potekla v najlepšem redu.

Gospodarstvo

Samoupravna davčna bremena

Finančno ministrstvo je, kakor zadnja leta kot prilogo k predlogu državnega proračuna izdalo statistiko dohodkov in izdatkov samoupravnih teles v letu 1933, ki nam kaže, da so se lani samoupravni dohodki ponovno nekoliko zmanjšali, in sicer v zvezi s padcem donosa samoupravnih davščin. Samoupravna bremena (doklade k neposrednim davkom, trošarine, take in kuluk) so se zadnja leta gibala takole (v milijonih Din):

	občine	banovine	skupaj
1927	945.5	100.9	1046.4
1930	1411.7	511.9	1923.6
1931	1340.1	514.0	1854.1
1932	1046.0	333.2	1379.2
1933	956.4	356.1	1312.5

Samoupravna davčna bremena, ki so leta 1927 znašala nekaj nad 1 milijardo Din, so se v letu 1930 povzpela na preko 1900 milijonov Din; od tedaj pa opažamo nazadovanje, tako da smo lani padli zopet na 1321.5 milijona Din. K gornji vsoti je treba še prišteti davčna bremena, ki jih nalagajo čestni odbori v dravski banovini in kjer je v letu 1933-34 znašala cestna doklada 9.2 milijona Din (l. 1932 9.7 milijona Din). Skupni dohodki občin in banovin so v letu 1933 odnočno v letu 1933-34 znašali 2682 milijonov (prejšnje leto 2695), od tega dohodki banovin 721 milijonov (664), dohodki mestnih občin 1278 milijonov (1309) in dohodki selskih občin 694 milijonov (722).

V dravski banovini so davčna bremena selskih občin znašala lani 52.8 milijona Din, davčna bremena mestnih občin (Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj) 57.3 milijona Din (od tega Ljubljana 33 milijonov), davčna bremena dravske banovine pa 76.4 milijona Din, skupaj so torej lani znašala samoupravna davčna bremena v dravski banovini 186.5 milijona Din.

Delovanje Prizada v preteklem letu

V soboto dopoldne se je vršil četrti redni letni občni zbor delničarjev Privilegirane družbe za izvoz kmetijskih proizvodov (Prizad). Zbor je otvoril predsednik upravnega odbora g. Milivoj Pilja, načelnik trgovinskega ministrstva. Pri razpravi o poročilu upravnega odbora se je oglasil k besedi samo g. Arsa Stamenković, ki je ostro kritiziral delovanje družbe. Odgovorila sta mu predsednik g. Pilja in generalni direktor g. Edo Marković. Občni zbor je osvojil spremembo pravil, po kateri bodo odslej imeli pravico do nagrade tudi člani nadzorstvenega odbora. Volitev v upravo ni bilo, ker bo mandat sedanje uprave potekel šele prihodnje leto.

Letno poročilo Prizada za l. 1933/34 navaja, da so bile cene žitu v letu 1933 in 1934, četudi ni bilo državne intervencije, nad svetovno pariteto. Tako je bila n. pr. v maju 1934. cena pšenice franko ladja Tisa 130 Din, dočim je znašala pariteta Rotterdam 49.92 Din. To je bila posledica slabe letine pri nas, ki ni dovoljevala, da bi pšenice še izvažali. Povečane ponudbe koruze, ker je bila letina zelo dobra, so izvale sicer padec cene zopet paritete, vendar tudi tu ni bila potrebna intervencija države, ker so razni interesi kupovali koruzo za zmernjene terjatve tudi preko svetovne paritete. V tej situaciji je bilo delo Prizada precej olajšano. Prizad je v letu 1933/34 kupil 4359 vagonov pšenice, prodal pa je 4034 vagonov pšenice. Koruze je kupil 4583 vagonov, prodal pa 3838 vagonov. Pri pšenici je znašal zasluzek 1.05 milijona Din, pri koruzi pa 0.18 milijona dinarjev. Ostali posli Prizada se niso enako povoljno razvijali. Kožni oddelek je zabeležil izgubo v višini 7.32 milijona Din, oddelek za opij izgubo v višini 1.46 milijona Din, vinski oddelek pa izgubo v višini 0.47 milijona Din. Razen v pšenici in koruzi je bil zabeležen dobiček v kupčiji s češpljami v višini 2.25 milijona Din. V celoti izkazuje bilanca Prizada za leto 1933/34 izgubo v višini 49.000 Din.

Poldrugo milijardo frankov za sanacijo žitnega trga v Franciji

V normalnih letih je znašal pšenični pridelek Francije skoro toliko, kolikor je znašala konsumna potreba dežele in se je malenkostni primanjkljaj kril z uvozom. Zadnja leta pa je imela Francija zelo obilni pridelek. Povečanje letine za nekaj milijonov stotov je zadostovalo, da je prišel v žitni trg iz ravnosti. Zadnji dve letini sta izvali pravo žitno krizo v Franciji. Ko je l. 1932. letina presegala potrebo, je francoska vlada dala producentom premijo 10 frankov za metrski stot pšenice, da so jo producenti obdržali doma in je niso nudili na trgu. L. 1933. je vlada kupila za 300 milijonov frankov pšenice, navzile temu pa ni bilo mogče preprečiti padanja cen. Uvedena je bila izvozna premija v višini 80 frankov za metrski stot (240 Din) in premija 50 frankov za stot pri denaturiranju pšenice za živilsko hrano. Vlada je tudi izdala celo vrsto naredb glede prisilne uporabe domače pšenice, navzile temu pa ni uspelo sanirati žitnega trga.

Kakor poročajo sedaj iz Pariza, je francoska vlada pripravila zakon, ki naj omogoči končno sanacijo. Po tem zakonskem na-

j— Žrtev požarne nesreče. Hudim opeklinam je podlegel v ptujski bolnišnici 70letni Maks Horvat iz Trbežev, ki je pri žetvi opisan požarni nesreči reševal svojo živino iz gorečega hleva.

j— Roparski napad in vlom. Posestnika in trgovca s perutnino Terezijo in Jožeta Šmigovca iz Hodoš, ki obiskujeta razne kraje na Dravskem polju in po Halozah, sta v vasi Vreje napadla dva maskirana moška. Eden od razbojnikov je trgovca potegnil z voza, drugi pa je njegovi ženi iztrgal torbico, v kateri je imela okrog 2000 dinarjev. — V Dražencih pa je bil izvršen pri belem dnevu vlom v hišo posestnika Martina Cestnika. V gospodarstvu odsotnosti se je neznan vlomilec splazil v sobo ter odnesel iz omare okrog 2000 Din. Oškodovani posestnik je prepričan, da ima zločin na vesti oseba, ki pozna dobro vse hišne prostore.

j— Kino predvaja v sredo in četrtek ob 20. film »Kraljevi valčke«, za dodatek pa Paramountov tednik.

bile zbornice, da tudi one postavijo svoje predloge.

— Kontrola zaradi rednega plačevanja rač. takse. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal strogo okrožnico vsem finančnim direktorjem, davčnim upravam in organom finančne kontrole glede kontrole pri izdajanju računov, not in obvestil po tarifni številki 34 takse tarife. Ta okrožnica posebno poudarja, da so bili tudi voditelji davčnih uprav sami premalo vneti v svoji dolžnosti in niso ukrenili zadostnih ukrepov, da bi zadostili dolžnosti vsi tisti, ki so poklicani, da izdajajo račune. Okrožnica zato naglašja, da bo davčni oddelek finančnega ministrstva proti takim sešom davčnih uprav ukrenil najstrožje odredbe, da ne bodo zaradi njihove nemarnosti ali nesposobnosti trpeli državni dohodki. V zvezi s tem je davčni oddelek finančnega ministrstva pozval vse finančne organe, da morajo izvajati kar največjo kontrolo pri kupcih in dognati, ali se izdajajo taksi-rani računi ali ne. V ta namen bodo organi finančne kontrole zahajali osebo v vsako trgovino in dajali navodila vsakemu lastniku trgovine, da je dolžan izdajati račune in ga bodo opozorili tudi na kazenske posledice zaradi neizdajanja računov. Organi finančne kontrole in drugi organi davčnih uprav bodo to kontrolo vršili vsak dan, po možnosti nepretrgoma, da doženejo, ali se izdajajo računi, in na podlagi tega določali kazni. Organi finančne kontrole in organi davčnih uprav bodo posvečali posebno pozornost tistim trgovinam, ki morajo po narodi poslovanja izdati dan za dnem mnogo računov ter bodo organizirali nadzorstvo tako, da ne bodo kontrolirali samo vse dan, temveč delj časa.

— Jugoslovensko-švicarski kliring. Saldo jugoslovensko-švicarskega kliringa v korist Švice, ki je znašal sredi leta okrog trideset milijona švicarskih frankov je že v novembur padel izpod 200.000 frankov, dne 7. decembra pa je znašal ta saldo samo še 55.000 frankov.

— Italijanska trgovinska bilanca. Po naj-novejših podatkih je znašal italijanski izvoz v novembur 427.8 milijona lir (lani v novembur 476.7), uvoz pa je znašal 608.0 milijona (580.1). Ker se je nasproti lanskemu novemburu uvoz povečal, izvoz pa zmanjšal, je narasla pasivnost trgovinske bilance od lanskih 104.4 na 180.2 milijona lir. V prvih enajstih mesecih je znašal izvoz 4694.1 milijona lir, to je za 781.4 milij. lir ali za 14% manj nego lani; uvoz pa je znašal 6879.3 milijona lir, to je za 160.5 milijona lir ali 2.4% več nego lani. Pasivnost italijanske trgovinske bilance je znašala letos v 11 mesecih 2185.2 milijona lir, dočim je bila lani v istem razdobju trgovinska bilanca pasivna za 1243.3 milijona lir.

— Dobave. Strojni oddelek direkt. državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 300 kg azbestnih grafitnih vrvi, gradbeni oddelek pa do 4. januarja ponudbe glede dobave 100 parov in 60 komadov lesenih spojk, 200 kg spajalnega kositra in 50 kg svinca. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 900 kg železne žice, 40.0 kg traučnikov, 500 kg karbida ter glede naprave za analizo jamskega zraka; do 27. t. m. pa glede dobave 1000 kg karbida, 50 komadov manesmanovih cevi in 3 kom. Panama - klotzov. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 14. januarja ponudbe glede dobave spiralnih svodrov, raznega orodja, bombaža, usnja, metel, 800 m američana, 520 kg solvent nafte, 700 železa itd. Pri vojniotehničnem zavodu v Kragujevcu se bodo vršile naslednje oterne licitacije: 3. januarja glede dobave 1 avtomatičnega stroja za žaganje, dne 4. januarja glede dobave 700 kom. konjskih odev ter raznega orodja, 5. januarja glede dobave strojev, 12. januarja glede dobave strojev, 16. januarja pa glede dobave 16.000 kg železa in 2600 kg jekla. — Dne 16. januarja se bo vršila pri direkciji pomorskega prometa v Splitu oterna licitacija glede dobave cevi za parne ložle. Dne 22. t. m. se bo vršila pri ekonomskem oddelku generalne direkcije državnih železnic v Beogradu oterna licitacija glede dobave 28.000 komadov sirkihovi in 47.000 komadov brezovih metel; 15. januarja pa glede dobave 6890 komadov steklenih obločnic.

— Dobave. Splošni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 300 kom. žicovodnih koles in 50 kg jeklenih pocinkanih vrvi. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 6 komadov sit za reševanje premo. Direkcija državnega rudnika Ugljenik sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave električnega materiala. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave zaščitnih naočnikov in 1100 komadov konjskih podkev. Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 1000 lesenih lopat. — Vršile se bodo naslednje licitacije: 18. t. m. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 46.500 kg masti; pri komandi III. armijske oblasti v Skoplju pa glede dobave pisarniškega materiala; 20. t. m. pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 84 tisoč kg filza, 52.000 kg riža, 20.800 kg teten in 25.000 kg lešprijenika; 10. januarja pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave mesa, mleka in zemlji za čas od 10. januarja do 10. aprila 1935; 10. januarja pa pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu glede dobave mrtvaške opreme.

Borze

17. decembra

Na ljubljanski borzi so danes ofiicijeli devizni tečaj v splošnem popustili za več točk, kar pa je le posledica znižanja tečaja devize Curih. Leta 1932 je v zvezi z velikim od-tokom deviz dignila Narodna banka tečaj devize Curih, ki se je prej gibal na višini okrog 1006, postopno do srede avgusta na 1111.10. To relacijo je od tedaj držala Narodna banka doela nespremenjeno skozi 2 leti in 4 mesece. Ves ta čas je znašal srednji tečaj za devizo Curih 1111.10 in so se morali tečaj ostalih deviz uravnavati po tem tečaju švicarskega franka. To trdno relacijo dinarja nasproti švicarskemu franku pa je z današnjim dnem Narodna banka opustila, ker je znižala tečaj za 2.5 točke, tako da znaša sedaj srednji tečaj devize Curih 1108.60 nasproti dosedanjemu tečaju 1111.10 Din za 100 švicarskih frankov. (K temu je treba seveda še pribiti premijo 28.5%) To znižanje znaša sicer eno četrtino odstotka, vendar je značilno v toliko, da smo opustili dosedanje pariteto, ki smo in kakor rečeno držali 2 leti in 4 mesece. Kako bo v bodoče ravnovala Narodna banka (ali bo držala novo relacijo a švicarskim frankom ali pa bo dnevno spreminjala tečaj devize Curih) za-enkrat še ni znano.

V privatnem kliringu so na ljubljanski borzi notirali danes avstrijski šilingi nespremenjeno 8.10 do 8.20 (v Zagrebu promet po 8.14), angleški funti pa 228.20 do 229.80 (v Zagrebu promet po 228). V zagrebškem privatnem kliringu so se nudile še španske per-zete po 5.00, Beograjska borza pa danes ni poslovala.

Na zagrebškem efektivnem tržišču notira vojna škoda skoro nespremenjeno 336 do 337, do prometa pa ni prišlo. Pri tečaju Narodne banke je nastala precejšnja napetost, kajti denar se je danes nudil po 4700, do-čim blaga ni bilo danes izpod 5500.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2309.07 do 2320.43, Berlin 1366.60 — 1377.40, Bruselj 798.16 — 802.10, Curih 1108.35 — 1113.85, London 168.59 — 170.19, Newyork 3386.67 — 3414.93, Pariz 225.15 — 226.27, Praga 142.60 — 143.55, Trst 291.35 — 293.75 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 11.5085 — 11.1135.

Zagreb. Amsterdam 2309.07 do 2320.43, Berlin 1366.60 — 1377.40, Bruselj 798.16 do 802.10, London 168.59 do 170.19, Milan 291.35 — 293.75, Newyork 3386.67 do 3414.93, ček 3364.67 do 3392.93, Pariz 225.15 do 226.27, Praga 142.60 do 143.55, Curih 1105.85 — 1111.35.

Curih. Pariz 20.36, London 15.28, Newyork 308.75, Bruselj 72.15, Milan 26.40, Madrid 42.20, Amsterdam 208.85, Berlin 123.90, Dunaj 57.25, Stockholm 78.80, Oslo 76.80, København 68.20, Praga 12.91.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 12.30, London 26.68, Milan 46.04, Newyork 538.47, Pariz 35.60, Praga 21.87, Curih 174.46, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekt.

Ljubljana. Vojna škoda 335—337, 7% investicijsko 70—71, 7% Blair 55—56, 8% Blair 63—65, 4% agr. 40—41, 6% begluške 55 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 335—337, za dec. 336—337, za februar 335 do 340, 7% investicijsko 70 den., 4% agrarne 41.50—42.50, 7% Blair 55—56, 8% Blair 63—65, 7% Drž. hip. banka 66 den., 6% begluške 56—56.50, delnice: Nar. banka 4700—5500, PAB 228—232, Sečerana Osijek 120 den., Trbovlje 103—105.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.90, Trboveljska 13.70, Alpine-Montan 10.30.

Blagovna tržišča

HMEJL.

+ Zalec, 15. decembra. Razpoloženje v kupčiji je nespremenjeno mirno in je prometa prav malo. Cene pa se drže in letošnji pridelek še vedno notira 15 do 40 Din za kg. Sicer pa je boljše blago že skoro do-cela razprodano, za drugovrstno pa zaenkrat ni mnogo povpraševanja.

LES.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.). Tendence za les julačna, zaključenih je bilo 5 vagonov desk.

ZITO.

+ Chicago, 17. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 100, za maj 100.50, za julij 94.25; koruza: za maj 88.25, za julij 85.50.

+ Winnipeg, 17. decembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 78, za maj 82.8750, za julij 83.75.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.). Tendence za žito mirna. — Nudi se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 78 kg po 152 — 155, baška 79 kg po 155 — 157.50; koruza (po navadni tarifi): nova umetna sušena s kvaliteto garancijo po 115 do 117, česu primerno sija po 107.50 do 110; moka (po Ljubljani brez orom davka): baška 100 po 232.50 — 237.50, banatska po 240 — 242.50, slavonska po 230 — 232.50; otrobi: pšenični brez prometnega davka debeli 135 — 140, drobni 110 — 115.

+ Novosadska blagovna borza (17. t. m.). Tendence je bila mirna. — Promet slab. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad Sombor, srednjebaška in gornjebaška, sremska in gornjebanat. 105 — 107; baška ladja Tisa 114—116; ladja Begej 113—115; slavonska 112—114, južnoban. 104—106. Oves: baški in srem. 76—78; slavonski. 81—83; baški ladja 84 — 86. — Rž: baška 105 — 107. — Ječmen: baški, sremski, 65/66 kg 105 — 107.50; jari. 67/68 kg 125 — 127.50. — Kuruza: baška in sremska 57—59; za januar 60—61; sušena 64—65; banatska 54—55; sušena 60 do 62; srem. ladja 72—73. Moka: baška in banat. (v oklepajih srem., slavons.) 100 kg 170 — 190 (167.50 — 177.50); 24 150 — 170 (147.50 — 157.50); 36 130 150 (127.50 — 137.50); 36 112.50 — 122.50 (110 — 120); 37 100 — 105 (100 — 105); 38 90 — 95 (90 — 95) — Otrobi: baški, sremski 70 — 72; banatski 69 — 71; baški ladja 70 — 72. — Fižol: baški, sremski beli 127.50 — 130.

+ Budimpeštanska trgovinska borza (17. t. m.). Pšenica: za marec 15.97 do 15.98, za maj 16.35—16.38; koruza: za maj 11.20 do 11.21.

Neznana obupanka

Novo mesto, 17. t. m.

V Trebnjem se je 4. t. m. v hotelu zastrupila neka tujka in je na prevozu v novo-meško banovinsko žensko bolnico izdihnila. V njeni ročni torbici so varnostni organi sicer našli poleg gotovine v znesku 286 Din tudi listek z imenom Ana Jevnikar, ločena šivilja, Ljubljana, Šiška, Medvedova 3, pristojna v Škofjo Loko. Vendar se je pojavil upravičen sum, da bi bilo to pravo ime nesrečne tujke, ker pristojna občina Škofja Loka o tej osebi ničesar ne ve. Tujka, ki je bila drugi dan pokopana na novo-meškem pokopališču, je bila stara 35 do 40 let, srednje postave, pristrizhenih črnih las, obločena v rjavo obleko z belim ovratnikom, povrh pa je imela

Ogromna vesoljnost

Naše predstave o prostoru in času so zelo omejene — Premagana neskončnost

Pred nekoliko desetletji je veljalo kot samo ob sebi umevno, da je prostornina okrog nas neskončna. Človeški možgani si niso mogli predstavljati, da se more vesoljnost nekje končati, čeprav je bila tudi predstava o neskončnem prostoru za možgane neumljiva. Potem je prišla Einsteinova nebesna matematika in po njej ne dvomi najmlajša znanost prav nič, da je vesoljstvo izmerljivo in da se da šteti. Njegov premer bi znašal nekoliko tucatov milijard svetlobnih let (vsako svetlobno leto okrog 10 bilijonov kilometrov), teža vseh zvezd in materije med njimi pa se da izraziti v gramih, v 10 gramih na 54. potenco (10⁵⁴ g). Malo razočarani postanemo, ko se nam predstavijo te številke o nadomestek za uničeno neskončnost. Seveda nam približji premislek to razočaranje utegne kmalu spremeniti v spoštovanje.

Vesoljnost s premerom približno kvadrilijona kilometrov je vendar še vedno 100 tisočkrat večja od vesoljnosti, ki jo lahko ta čas dojamemo naši najmočnejši telesko-

pi. In skromna teža 10 g na 54. potenco za neštete miriade zvezd se kaj kmalu izkaže kot strahotno velika teža. Teža naše zemlje proti tej teži je nekako v istem razmerju kakor teža delca makovega zrna proti teži zemlje ali kakor teža našega sonca proti teži tisočev trilijonov podobnih sonc.

Celo naše predstave se začenejo polagoma pomirjati s končno vesoljnostjo. Počasi pričnemo slutiti, da more biti neki prostor končen in obenem brez mej. Če bi mogli na krilih svetlobnih žarkov brzeti milijone in milijone let skozi vesoljstvo, bi nas to potovanje na zadnje le privedlo do izhodišča, kakor bi se popotnik na poti okoli zemlje končno znašel v svoji domovini, ne da bi dospel kje do konca zemlje. Vsa vesoljna prostornina je pač zakrivljena prostornina, ki se vrača vase kakor tista zvijača se kača, ki je postala v matematiki znak za neskončno velike vrednosti.

Prostor torej ni omejen. In čas? Tudi o tem pričnemo polagoma slutiti, da ni

neskončen. Proučevanje radioaktivnosti nam je pokazalo, da je zemlja stara komaj kakšni 2 in pol milijarde let, soncu so astronomni računi priznali starost kakšnih 5 bilijonov let. Zvezde, ki sijajo na nebu, nastajajo in izginjajo kakor človek. Nikjer ni znanost naletela na nekaj, kar bi kazalo, da je po trajanju neskončno. Najstarejši predmeti v nebesnem panorami, meglenice, kažejo preteklost »komaj« nekoliko sto bilijonletij in njihova bodočnost bo tudi približno tolikšna. Čas ne pozna kakor prostor ničesar neskončnega. In tako se vrača neskončnost iz narave v svojo pravo domovino, v abstraktno svetovno carstvo matematike.

10.000 potresov na leto

Statistike velijo, da je na zemlji vsako leto okrog 10.000 potresov. Polovica jih je opazna seveda le za občutljive potresomere, večji del ostalih pa je neškodljiv. Ostane nekoliko stotin nevarnih. Med temi je 90 odstotkov tektonskih, drugi so vulkanski. Na Japonskem zabeležijo vsako leto nič manj nego 6000 potresov, na drugem mestu je zapadnoameriška obala s Kalifornijo, v Evropi jih pa naštejejo največ na Grškem, v Italiji in Španiji.

Najprivlačnejše francoske zanimivosti

Francoski državni muzeji in historične zgradbe so po neki statistiki na vsotoplinah vrste prilično toliko, kolikor leto prej, okrog 4 milijone frankov. Okrog 60.000 fr. so dala še dovoljenja slikarjem, fotografom in filmskim operaterjem za posnetke posebnih predmetov. Zanimivo je, da stoji največji francoski muzej, Loure, s 520.259 fr. dohodkov na drugem mestu za opatijo Mont Saint-Michel na otoku v Rokavskem prelivu, kjer so dosegli 533.359 fr. za vsotopline. Versailleski grad je dal 380.359 fr., na četrtem mestu je Lok zmagovalja v Parizu, potem Pantheon, grad Pau, Fontainebleauški grad, Sveta kapela pariške Justične palače, citadela v Carcassonu, Veliki Trianon v Versaillesu, muzej Cluny v Parizu, stolpa notredamske katedrale v Parizu, muzej Luxembourg itd.

„Mož je megaloman“

Praga se smeje nad zaobavno pomoto, ki se je primerila te dni nekemu dijaku na češki psihiatrični kliniki.

V sobi dekana medicinske fakultete sta sedela dva profesorja, v katerih navzočnosti bi moral dijak pregledati nekega umobolnega. Baš ko je kandidat stopil v sobo, so enega izmed profesorjev poklicali na telefon in je odšel z besedami: »Preiščite med tem ta primer.« Mladi človek, ki ni poznal drugega profesorja, se je obrnil k temu, menec da je bolnik, in ga pozdravil ter začel prevleči pogovor o vremenu. Profesor je takoj razumel njegovo pomoto in je igral z nasmehom dodeljeno mu vlogo. Dejal je: »Kaj me briga vreme, ko molim tako neredno.« — »Ali veste, kakšen dan je danes?« je vprašal kandidat. »Kaj me briga?« je odvrnil profesor. »Pa mi lahko poveste ime mehiške prestolnice?« se je glasilo naslednje vprašanje. »Niti od daleč, saj sem vendar dekan medicinske fakultete.« je dejal profesor. V tem trenutku se je prvi profesor vrnil in kandidat ga je sprejel z zmagovalnimi besedami: »Primer je jasen, mož je megaloman!«

Televizija v Arktidi

Ruski arktični zavod pripravlja 40 ekspedicijskih, ki bodo raziskale čukotski polotok in spodnjo Leno, Leningrajska ladjedelnišča gradi dve posebni ladji za zavod. Osrednji zavod za Severno Ledeno morje pa hoče z brezžičnimi valovi in posebnimi televizorjem prenašati slike iz arktičnih dežel. Ta prenos so na valu 7690 m prejšnji teden že otvorili in se je posrečil.

Premog in peščenec ob Južnem tečaju

Pred dvema mesecema je odšla iz Byrdovega glavnega taborišča Male Amerike posebna ekspedicija s samni proti Južnemu tečaju. Kakor poroča sedaj brezžična vest, se ta ekspedicija že vrača. Imela je mnogo uspehov. Odkrila je številne ugašale ognjenike in ogromne lednike. 300 km od Južnega tečaja pa je zadel na premogovne sloje in na sklade peščenca.

Mancinijev zagovornik

Angelski kazenski zagovornik Thomas Burgett, ki je zagovarjal natakarka in barskega plesalca Tonyja Mancinija, osumljenega umora ženske žrtve v Brighthonu tako spretno, da ga je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov oprostil. Razsodba je učinkovala med Angleži nad vse senzacionalno

Čebele Davidi in Golijati

Najmanjšo čebelo, ki je brez žela, imajo v Južni Ameriki — Dolga je samo 2 mm

V dunajskem naravoslovnem muzeju so otvorili te dni zanimivo razstavo »Čebele v službi človeštva«. Mnogo presenetljivih stvari vidi na tej razstavi celo človek, ki mu čebela in čebelarstvo nista povsem tuja pojma. Ali veste n. pr., da štejejo čebele nič manj nego 12.000 vrst in da so med njimi prav tako kakor med ljudmi pasme velikank in pritlikavk? Velikanka je n. pr. indijska lesna čebela, ki meri v dolžino 2½ cm, ima pa 6 cm krilne razpetine. Najmanjša čebela pa bo tista južnoameriška brez žela, ki meri v dolžino komaj 2 mm.

Najvažnejši čebelni produkt je za človeka seveda med in na razstavi ga vidiš v vseh mogočih vrstah in barvah: vodeno svetlelo in temnega, zlato rumenega in rjavkastega, rdečkastega in vijoličnega stega.

Toda med ni edina dobrota, ki jo imamo od marljivih živalic. Znano je, da uporablja moderna medicina čebelni strup kot pripomoček zoper trganje v kolkih, revmi, egiptski boleznijo itd., govorniki o uporabi voska pa bi bilo skoraj odveč. Čela vrsta poklicev živi izključno od čebele in njenih proizvodov, pred vsem čebelarji, voskarji, medicinarji itd. Ena izmed najslavnejših medicinarjev, ki jo omenjajo že 1348, je na Dunaju »Sladka luknja«, kjer je bil tudi »ljubi Avguštin«, neugnani pevec in veseljak, stalen gost. Nekdo, v času kuge, se je bil tu tako napil medice, da je domov grede padel v jamo s trupli okuženecov. Takrat je skomponiral pesem o svoji nezgodi, ki še danes širi njegovo slavo.

Naše nogometno moštvo v Parizu

V nedeljo sta se na pariškem nogometnem igrišču pomerili jugoslovensko in francosko nogometno moštvo. Čeprav so bili v začetku znaki, ki so kazali, da se bo naša ekipa dobro odrezala, smo pozneje podlegli Francozom. Izid tekme je bilo 3:2.

Abesinija proti Italiji

Zakaj prosi Abesinija Društvo narodov za posredovanje

V afriškem kolonialnem ozemlju grozi oborožen konflikt med Abesinijo in Italijo. Abesinija, ki je, kakor Italija, članica Društva narodov v Ženevi, je sporočila ženevski ustanovi, da so italijanski vojaki prekorajčili abesinsko mejo. Prosila je ženevsko ustanovo za posredovanje, da dobi primerno zadoščenje.

Dne 5. t. m. je vkorakala v abesinsko ozemlje italijanska četa, oborožena s tanki in letali ter napadla neko abesinsko komisijo. Abesinska vlada je zategadelj vložila protestno noto, tri dni pozneje pa so Italijani odgovorili s tem, da so obmetavali nasebini Ado in Gerlogibi z bombami. To je bil prvi vzrok, da se je Abesinija zatekla v Ženevo.

Italijani izjavljajo, da so nedolžni, da niso oni izzvali incidenta in v takšnih trenutkih vedno pripravljeni »Giornale d'Italia« celo trdi, da se je konflikt primeril na ozemlju, ki že 26 let pripada italijanski kolonialni posesti v Afriki. Zadeva pa s tem še ni zaključena, čeprav si Italija prizadeva, da bi jo potlačila v krogih mednarodne diplomacije.

Abesinija ali Etiopija je afriška visoko gorata dežela, večja kakor Nemčija in Francija skupaj, vendar pa ima samo 12 milijonov prebivalcev. Lega dežele je takšna, da jo imajo Angleži, Francozi in Italijani popolnoma v oblasti, ker ji branijo s prisvojenimi ozemlji dohod k morju. V

ostalem je Abesinija dežela, ki s svojimi naravnimi bogastvi po pravici zbujala velik apetit. Nima samo premogovnikov in drugih rudnikov, ampak tudi zlatokope. Prvi so se v Abesiniji vsedli Angleži, Italijani so prišli za njimi l. 1880. Toda že l. 1896 so Italijani doživeli v bojih z Abesinici vojaški poraz brez primere.

»Mir v Adis Abebi« je prinesel Abesiniji zopet samostojnost. Potem je bil mir do svetovne vojne. Po nji je postala Abesinija zopet interesna sfera evropskih velesil. Toda vmes je posegla Japonska, ki se je zvezala z Abesinijo po dinastičnem sorodstvu. Poleg vseh drugih bogastev je Abesinija najbogatejša lovška dežela na svetu. Na njenih tleh žive antilope, zebre, žirafe, noji, sloni, levi, hijene, šakali, krokodili in povodni konji. Prestolnica Adis Abeba ima samo 70.000 prebivalcev, abesinska vojska pa šteje 100.000 mož.

Abesinsko ozemlje, kjer je nastal spor zaradi oboroženosti italijanske intervencije

A NEKDOTA

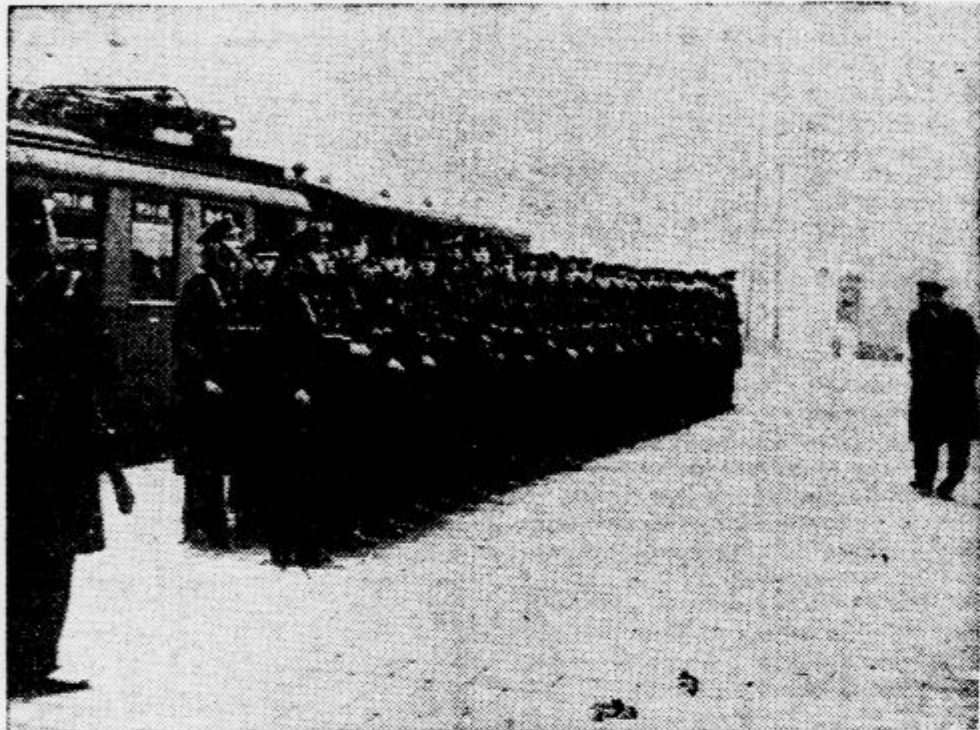
Brivec Victorja Hugoja je bil strašen klepetec. L. 1839. se je širila novica, da se bliža konec sveta. Brivec je to strašno vest sporočil pisateljem med britjem in dejal: »Ljudje pravijo, da bodo prihodnjega 2. januarja pomrle živali, 4. pa ljudje.« — »To je grozno,« je menil Hugo, »kdo bo pa 3. januarja mene obrazil?«

VSAK DAN ENA

»Čemu ste ukradli 2000 Din?«
»Iz poštenja, prisegam, samo iz poštenja! Čital sem namreč, da je človek lahko pošten, če kaj ima, pa sem pri sebi sklenil, da se bom ravnal po tem lepem zgledu!«

Priprave za plebiscit v Posaarju

Oddelek holandskih mornarjev, ki so pridržani mednarodni policiji za vzdrževanje reda in mira v posaarskem plebiscitnem področju

Madžarski vlearistokrat — tihotapec z valutami

Iz albuma večnih afer Arpadovih potomcev

Madžarska plemenitaška družba je dala v zadnjih letih že pogostoma povod za škandalne bile velikega formata in skoraj vse so bile finančne značaja. Tako tudi afere barona Feliksa Gerliczyja, vnučka nekega znanega vojskovodje barona Geza Fehervaryja. Pravkar je čutil najpomembnejši klub madžarske veleplemenitaške družbe potrebo, da Gerliczyja črta iz imenika svojih članov, ker se je preveč javno kompromitiral s finančnimi operacijami nedovoljene vrste.

Gerliczy je bil pred vojno med najuglednejšimi in najbogatejšimi madžarskimi aristokrati. Njegovo tedanje imetje je znašalo samo v gotovini 16 milijonov avstrijskih kron. Velikansko imetje njegove žene, rojene princese Cantacuzenove, mu je poleg tega omogočalo vsako strast, ki si jo je izmislil. Kot baron se je zanimal seveda v prvi vrsti za konje in konjske dirke in je na najbolj znanih prireditvah te vrste po svetu zapravljal ogromne vsote. Ponovno je postal tudi glavni akter škandalnih afer, ki so mu jih pa oproščali, češ, da duševno ni zdrav. Razpisno življenje je končno začelo kazati svojo drugo, neprijetno plat, imetje je kopnelo, ponesrečene spekulacije so tudi pomagale, da je začel moč v dolgov, posebno ker so se dohodki njegovih vzornih veleposestev začeli manjšati. Nekega dne so mu prodali veliki grad z vsem inventarjem in velikimi umetnostnimi zakladi na javni dražbi, čeprav se je izgovarjal, da je vse to last njegove žene. In nekega dne je sam prodal svoje vzorno veleposestvo v Desku. Izku-

ptek je naložil s svojim preostalim imetjem brez dovoljenja madžarske Narodne banke v dolarje in švicarske franko, pridobil si je poleg madžarskega še liechtensteinsko državljanstvo in ušel v inostranstvo. Imetje, ki si ga je zagotovil na ta način, je znašalo še vedno 7 milijonov pengov.

Ko so prišle madžarske oblasti njegovemu početju na sled, so izdale za njim tiralico. Aretirala ga je policija na Dunaju in preiskavala se je zaključila s tem, da bo moral pred sodnike. Ker je mož slutil, da ga bo klub budimpeštanskih aristokratov po tej zadnji aferi izključil iz svoje srede, je skušal to dejanje prehiteti s tem, da je sam prijavil svoj izstop. Toda to ni zaleglo. Klub njegovega prostovoljnega izstopa ni priznal in ga je na posebni seji javno blamiral.

Hud poper za švedske profesorje

Literarna priloga »New York Herald Tribune« objavlja iz peresa uglednega kritika Lewisa Gannetta brezobziren obračun z literarnimi podeljavci Nobelove nagrade za leposlovje. Gannett ostro zavrača podelitev letošnje nagrade italijanskemu dramatik Pirandellu ter ga imenuje »cinčni«ga novelista«. Nerazumljivo je, pravi kritik, kako so mogli v Stockholmu prezeleti kandidate kakor sta bila Francoza Paul Valéry in André Gide, kakor je Anglež Wells, Američan Eugen O'Neill in Rus Maksim Gorkij.

Nobelova literarna nagrada se podeljuje samo starcem, pravi Gannett. In vendar je imel izumitelj dinamita čisto drug namen s svojim fondom za literaturo. Hotel je pomagati književnikom, ki lahko še nekaj ustvarijo. Več nego polovica dosedanjih Nobelovih književnih laureatov je prejela nagrado potem, ko so že prekoračili 60. leto. Samo štirikrat je zadevni odbor napravil izjemo ter podelil nagrado še pred 50. letom starosti Maeterlincku, Kiplingu, Romainu Rolandu in Sinclairu Lewisu. Med laureati je niz takšnih, ki so danes popolnoma pozabljivi. Med »sence preteklosti« spadajo v prvi vrsti Grazia Deledda in Gadducci (oba Italijana), Paul Heyse, Gjellerup, Pontoppidan in seveda tudi Pirandello. Na koncu pravi kritik, da je uprava Nobelove ustanove prav tako nesodobna in zastarela, kakor laureati, ki prejemajo literarne nagrade.

Nova zvezda

V potsdamski astrofizikalni opazovalnici so odkrili v ozvezdju Dvojčkov novo zvezdo, ki pa ima periodo svoje največje svetlobnosti že za sabo. Napravili so celo vrsto spektralnih posnetkov, ki jih zdaj proučujejo.

Največ ur v zraku

Angleški letalski stotnik Youell, eden najmlajših višjih letalskih častnikov, je te dni dosegel svojo milijonsko miljo v zraku. Doslej je letel skupaj preko 10.000 ur, kar bi ustrezalo skoraj poldrugoletnemu nepretrganemu poletu.

Spominu dveh Francozov

V Franciji so pravkar počastili s svetinjamama dva velika moža: bivšega predsednika države Raymonda Poincaréja in zunanjega ministra Louisa Barthouja, ki je vadel obenem s viteškim kraljem Aleksandrom I. v Marsellu.

Epilog turneje Glasbene Matice po Bolgariji

Dodatno k nedeljskemu članku objavljamo še naslednje odstavke, da bo slika uspeha turneje popolna.

Spored turneje in skladbe

Poročevalci (—) Slovenskega Naroda je napisal duhoviti epilog k turneji, v katerem je podal mnogo podrobnosti in zanimivosti. Ni mnogo dodatni temu epilogu. Naj bo še omenjeno, česar poročevalci (—) ni mogel povedati. O sprejemu posameznih pevskih točk s strani bolgarske publike je bilo že v raznih poročilih dovolj govora. Naj posebej omenim še vtis, ki ga je povsod napravila Adamčeva bolgarska balada »Smrt carja Samuela«, ki jo je skladatelj spisal nalašč za to turnejo in ki je doživela svojo premiero na koncertu v Sofiji in potem bila izvajana na vseh naslednjih 11 koncertih. Povsod je bilo napeto pričakovanje za to točko sporeda že radi vsebine balade, ki opeva zgodovinsko-tragičen moment iz dolgi in težki osvobodilni bojev junaka bolgarskega naroda. A povsod je tudi skladba sama z muzikalnega stališča napravila nepoporečen in globok vtis. Skladba ima obsežno, za našo in morda tudi za marsikatero drugo glasbeno literaturo rekordno široko harmonijo, večinoma 6 in 8 glasno; glasovi segajo od visokega sopranskega C do nizkega bas, contra -AS. Poleg tega ima skladba krasen, junaki baritonski solo, ki ga je s svojim čistim in zvočnim dramatičnim glasom izborni solist g. Petrovič. Zbor je tudi zvočno in z lepim izrazom obvladal vso široko harmonijo in pri tej priliki pokazal tudi svoj bogati in krepki glasovni material. Ni čuda, da je precizno in toplo izvajanje te močnejše, skoro 10 minut trajajoče balade izzvalo največje odobravanje in polno priznanje tudi komponistu Adamču, ki se je moral povsod na navdušene neprenehne klice pojaviti na oder, kjer je povsod bil obdarovan z velikimi šopki in burnim aplavzom. Sicer pa je komponist Adamčev povsod še sam na sebi imel, posebno v vseh glasbenih krogih, najsimpatičnejši sprejem, saj je v Bolgariji na vsej progi dobro znan, ker je že svojčas prepotoval širno od zapada do vzhoda in od severa do juga vso Bolgarijo in že navezal stike, ki so bili predhodniki za Matineo turnejo.

Vodstvo in organizacija turneje.

Umetniško vodstvo turneje je imel v rokah operni ravnatelj in priljubljeni zborovodja pevskega zbora »Glasbene Matice«, g. Mirko Polič. Kakor je že natančno in vestno izvežbal zbor doma, tako ga je imel tekom vse turnee krepko v svojih rokah, in zbor je tudi sledil do pitice vsakemu njegovemu mišlju in gibu. Kot star teaterski človek je dirigent Polič vedno miren in hladnokrven ob vsakem takem neprijetnem nenadnem pojavu in kontrastu na odru ali za odrom, tako da je s svojo mirnostjo suvereno obvladal vsako situacijo. Ta mirnost pa se je prenesla tudi na zbor, ki je tako mogel zbrano in z vsemi svojimi duševnimi nedeljenimi močmi slediti svojem umetniškemu voditelju. Ker je pa zbor tudi discipliniran in ob vsakem nastopu bil izredno pozoren, je izborni dirigent vedno potegnil zbor za seboj po polji, po kateri ga je hotel voditi. Zato je bil uspeh povsod na mestu, tudi kjer so bile zunanje hipne okoliščine morda neugodne za razpoloženje zbora.

Važno in izrednega pomena za srečen potek in za zunanji sijajni efekt turneje pa je bila tudi v neprecenljivi meri navedena tehnično-organizatorična stran turneje. Dovolj je, da vzame kdorkoli v roke knjižico, ki jo je prejel vsak član turneje kot navodilo. V knjižici je bil natančno zabeležen vsak korak, ki naj ga stori turnejski korpus — preko 90 oseb — in točno po minuti in uri, ki je bila zabeležena v teh navodilih, se je razvijala vseh 14 dni turneje. Nikjer razburjenja, nikjer slegomljenja, nikjer negotovosti. Vsak član ekspedicije je točno vedel, kaj naj stori v danem trenutku, kje bo prenočil, kako naj manipulira s prtljago, kje bo dobil hrano, kdaj naj se pripravi za odhod ali prihod. Skratka, našteti turneje je bil izredno sistematično delo in temu načrtu je odgovarjal dejanski razvoj. Priprava tega točnega načrta je seveda plod velikega umnega in fizičnega dela, a to delo je izvršil neprepeljivi organizator ravn. Mahkota s svojo bistroumnostjo, vestnostjo in nikdar porušljivo hladnokrvnostjo. A stalo ga je to tudi mnogo fizičnega truda, saj je prepotoval že prejšnjo vso progo in povsod organiziral vse potrebno, a tekom turneje je zopet še dvakrat prepotoval vso progo, saj je vsakokrat prejel odzdr pred zborom na prihodnje mesto, tam se pripravil vse detajle, in prihitel zopet zboru nasproti s podrobnimi navodili. Tej vestni in bistroumni organizaciji je tudi pripisati, da je vsa turneja potekla brez incidenta in brez zmešnjave, gladko in neoporečno, da se že sami Matičarji, ki so že vajeni te metodnične organizacije, niso mogli dovolj naučiti. Hvala vrlomu in vestnemu delavcu!

Omeniti je treba še skrito vpljivo v Matineem zboru, ki je ni bilo nikjer opaziti, a je, soro bi rekel podtalno, izvršil tudi veliko delo tekom turneje, dan za dnem, noč za nočjo, to je blagajnik turneje, član g. Lasbajer. Večno z veliko aktovko pod pazduho, v posejnih bojih z raznimi valutami z depoi in vojnimi, z obračuni in proračuni, je tekal od hotela do hotela, od prenočišča do prenočišča, da plača in likvidira vse račune za prenočišča, za obede in večerje, za vozne karte itd., vse to v najneugodnejših razmerah kot ambulanta blagajna, nezadovoljen in nergajoč, če se kje

Pobratimstvo glavnih predstavnikov slovenske in bolgarske glasbe. Na levi je najpopularnejši bolgarski slepi komponist Stajnov, predsednik Sužnja bolgarskih narodnih pevskih zborov, v sredi je ravnatelj ljubljanske opere in zborovodja pevskega zbora Glasbene Matice Mirko Polič, na desni pa prof. za glasbeno zgodovino na sofijski univerzi dr. St. Brašovanov, ki je za letošnje binkošti osebno prinesel v Ljubljano vabilo bolgarskih glasbenih krogov za bolgarsko turnejo in s tem dal iniciativno za to tako uspešno in pomembno pevsko ekspedicijo Glasbene Matice.

ni njemala kaka para. Vse to delo je opravljal kar tako minogrede, ker je bil član zbora in je nastopal na vseh koncertih in prireditvah ter ogledih in sprejemih kot vester in izdaten pevec. Vsa čast takemu vestnemu in tihiemu delu!

Pevski zbor »Glasbene Matice« pa bo la-

hko ponosen izpolnil zopet eno stran v svojih slavnih analih. Za jugoslovnsko, češko, poljsko in francosko turnejo bo zabeležil uspešen, sijajen in časten potek bolgarske turneje, častne na umetniškem polju, a sadupolne tudi v cilju končnega in obojestransko tako zaželenega kulturnega in v konsekvencah tudi drugečnega zblizanja južnih Slovanov.

Kaj se govori o pevskem zboru Glasbene Matice

Prejeli smo iz Sofije naslednji dopis našega stalnega dopisnika:

Noben glasbeni predstavnik bratske Bolgarske in tudi noben član one publike, ki je prisostvovala velikim koncertom pevskega zbora Glasbene Matice iz Ljubljane, ne skriva svoje sode o kolosalnem in sijajnem uspehu tega zbora. Naspotno, o glasbenem uspehu Glasbene Matice na Bolgarskem se še govori povsod z elanom navdušenja. V tem pogledu se posebej odirigentu, ravnatelju Mirku Poliču. Za njegovo se v bolgarskih muzikalnih krogih naglašja, da je nenadomestljiva osebnost za tak zbor, kakor je Matičin. Kar se tiče zbora samega, se poudarja, da je imel na Bolgarskem dva uspeha: prvi je bil ta, da je efektivno prikazal naše narodne pesmi in z njimi seznanil bolgarske glasbene kroge in drugi je muzikalni uspeh na sebi. Uspeh, kakor ga je imel zbor Glasbene Matice, — se tukaj poudarja, — so redkokdaj doživeli in komaj ga bo doživel v taki meri drugi pevski zbor. Mnogi so izrazili iskreno željo, da se enkrat vidijo in slišijo v svoji sredi člane pevskega zbora Glasbene Matice.

T. M.

S P O R T

Službene objave LNP

(Seja k. o. dne 13. decembra 1934.)

Navzoči: Kralj, Logar, Bucik, Kosirnik, inž. Kuljiš, Tršan, Grabrijan.

Suspendirata se po § 55 k. p. Josip Zupet, Svoboda Ljubljana, in Rudolf Perhace, Zalog. Zabeležiti se izključitev Ronje Verčnika, Grafika, na tekmi Grafika-Jadran 11. novembra 1934. Zadeva se predloži u. o., da jo odstopi OZKS.

Kaznujejo se po § 18 k. p. Adolf Starman, Sloga Lj., s 14dnevno zabrano igranja; kazen mu poteče dne 1. januarja 1935. po § 18 k. p. Vinko Kozjek, Bratstvo, s 14dnevno zabrano igranja; kazen mu po teče 1. januarja 1935; po § 30 in 31 k. p. z uporabo § 13 k. p. Ivan Gobec, Celje, zaradi prestopa na tekmi Celje : Atletiki 28. oktobra 1934 s sedemdesetno zabrano igranja; kazen mu poteče 25. decembra 1934. Ustavi se postopanje proti Ludviku Suholežniku, Atletiki, za prestop na tekmi Atletiki : Celje 28. oktobra 1934 zaradi pomanjkanja dokazov. Isti se kaznuje po § 18 k. p. zaradi prestopa na tekmi Atletiki : Rapid 9. decembra 1934 z enomesečno zabrano igranja; kazen mu poteče 13. januarja 1935. Ustavi se postopanje proti Stanku Mikšu, Celje, in Ivanu Gobcu, Celje, za prestop na tekmi Celje : Železničar 11. novembra 1934 zaradi pomanjkanja dokazov.

Kazenska zadeva Alojzija Pavšiča, Mladika, se položi a. a., ker klub ni v določenem roku dostavil zahtevanih dokazov. Kazenska zadeva Robert Šušter in Ivan Savjovic, oba Amater, se odstopi OZKS, da tozadevno zasliši sodnika g. Jordana. Kazenska zadeva Ljotza Cimpermana, Reka, se odloži na prihodnjo sejo.

Kaznuje se po § 30 k. p. Ferdinand Lazar, Ptuj, s 14dnevno zabrano igranja; kazen mu poteče 1. januarja 1935. Zaradi pomanjkanja dokazov se ustavi postopanje proti Radku Zivkoviću, Drava. Kaznuje se po § 30 in 31 k. p. Avgust Špat, Drava, s tridesetno zabrano igranja; kazen mu poteče 8. januarja 1935. Kaznuje se po § 26 k. p. Viktor Kristanič, Drava, z dviletno zabrano igranja; kazen mu poteče 18. decembra 1936. Kaznuje se po § 34 k. p. Aleš Lešnik, funkcionar Drave, s trimesečno zabrano vršenja dolžnosti v klubu; kazen mu poteče 18. marca 1935. Zaradi pomanjkanja dokazov se ustavi postopanje proti dr. Milanu Zupančiču, Drava. Zabeleži se izključitev Franca Tomažina, Atletiki, na tekmi Atletiki : Olimp 25. novembra 1934.

Uvede se kazensko postopanje proti Stanku Gomolju, Josipu Koniču, oba Maribor, Francu Slaparju, Iliriji, Josipu Habitu, Svoboda, Lj., Viktorju Seifertu, Rapid, Dragu Smolnikarju, Francu Ježu, oba Reka, Mirku Oblaku, Hermes, Josipu Ušniku, Grafika, Ivanu Brčariju, Jadran, Karlu Kozjeku, Bratstvo, Marjanu Sevarčeviču, Sloga Lj., Danijelu Anžiču, Korotan Lj., Ljotzu Pračku, Vinku Čebulju, Borisu Tičarju, vsi Svoboda Maribor, Ludviku Urbančiču, Železničar, Ivanu Dolinarju, Mars, Dragu Vojgrincu, ČSK.

Službene objave Ljubljanskega združenja JSZS.

Na redni glavni skupščini JSZS 2. t. m. so bili sprejeti ti sklepi: Komisariat v Ljubljanskem združenju se ukine, suspnz podsavezne uprave se razveljavlja, ker je savezna uprava postopala pri tem nepravilno in v nasprotju s saveznimi pravili. Nova savezna uprava bo objavila o tej zadevi točno in obširno poročilo za javnost. Upravi ljubljanskega podsaveza se naroča, da takoj zopet prične z rednim poslovanjem.

Tekmovanje za drž. prvenstvo za leto 1934 se razveljavlja, ker je bivša savezna uprava samovoljno spremenila sistem tekmovanja in se pri tem ni ravnala po sklepih prejšnje redne glavne skupščine saveza.

Tekmovanje za jezensko prvenstvo ljubljanskega podsaveza se razveljavlja, ker je komisariat samovoljno spremenil sistem tekmovanja, katerega je določila zadnja redna podsavezna glavna skupščina. Tekmovanje za jezensko prvenstvo se izvede v celoti v pomladni sezoni 1935.

Novi savezni upravi se naroča, da izvede verifikacijo rezultatov lahkoatletskega drž. prvenstva za družine in proglasi SK Ilirijo za drž. prvaka, kar prejšnja savezna urrava ni izvršila.

Zadevo pokala za cross-country prvenstvo ljubljanskega podsaveza bo nova uprava ponovno obravnavala, kakor hitro prejme od Internacionalne lahkoatletске federacije pravilno tolmačenje čl. 51, zadnji odstavek obč. prav. JLAS.

Nov osnutek za sistem drž. hazenskega prvenstva za l. 1935 bo izdelala nova uprava. Osnutek bo izročen v pregled vsem podsavezom in v poštev prihajajočim klubom. Definitivna redakcija osnutka mora biti izgotovljena do 1. II. 1935.

Sistem za lahkoatletsko drž. prvenstvo za družine bo izdelala nova uprava spozrazumno s prizadetimi klubi do 1. I. 1935. Drž. lahkoatletsko prvenstvo za poedince za leto 1935 se vrši v Ljubljani. Termin določi do 1. I. 1935 skupno s prizadetimi klubi nova uprava.

Drž. cross-country prvenstvo se vrši v aprilu 1935 v Zagrebu. Spremeni se § 13 obč. prav. v toliko, da ima odslej prestopivša igralca 'takojšnjo pravico nastopanja, ako se njen prejšnji klub v času njene zabrane, katero je prejela zaradi prestopa, razide, odnosno ako je brisan iz članstva.

Spreminja se § 12 podsav. pravil, po katerem je potrebna za sklicanje izredne skupščine odslej dvotretjinska večina klubov.

§ 24 sav. pravil se pristavi dodatek: Upravni odbor sklepa pravomočno, ako prisostvuje seji najmanj 7 članov uprave. Novo službeno glasilo saveza je »Jutarnji list« v Zagrebu.

Naslov saveza je: Jugoslov. Savez Ženskih Sportov, Zagreb, Palmotičeva 84, Justin.

S seje u. o. dne 7. XII. Podsavezna uprava opozarja vse klube na gornje sklepe savezne skupščine, in naroča vsem klubom, da se obračajo odslej v vseh zadevah samo na njo. Naslov podsaveza je: Ljubljanski podsavez JSZS, Ljubljana, kavarna Evropa. Na znanje se vzame ostavka člana uprave g. majorja Janca, ki odide za stalno v Beograd. Soglasno se sklene predložiti savezni upravi časne podsav. sodnika Žitnika L. Jurmana F. in Kušarja J. za stalne. Na znanje se vzame poročilo tajnika o glavni skupščini saveza. Tajnik.

Seja k. o. 13. XII. 1934. Kaznuje se po § 18 k. p. igralec Trček Ivan (Mars) s 14-dnevno zabrano igranja. Kazen mu poteče 1. I. 1935.

Zbor lahkoatletskih sodnikov v Ljubljani. Seja odbora danes ob 20. v restavraciji »Slamiče«.

Razpis tekme v slalomu, katero priredi Slalom klub 34 za svoje člane 6. januarja 1935 na Rakitni. Razpored starta je: ob 9. za seniorje in juniorje, ob 10.30 za dame, ob 13.30 za mladino in starejše člane. — Prvi trije v vsaki skupini prejmejo priznanje, prvi pa naslov prvaka kluba v slalomu za sezono 1934-35. Tekma v slalomu se ocenjuje tudi za najboljšega tekmovalca v vseh smuških disciplinah. Tekmuje se po pravilih JSZS, in sicer v dveh tekih, toda k drugemu teku bo pripuščenih samo 1/2 najboljših iz prvega teka (najmanj trije). Tekmovanje je za tekmovalce-ke obvezno. Prijavnice se dobe v klubovem lokalu, kjer jih je treba izpolniti in potem oddati najkasneje do 31. t. m. Naknadne prijave se ne bodo upoštevale, v primeru neugodnih snežnih razmer se tekmovanje preloži na kasnejši termin. — Odhod tekmovalcev 5. januarja ob 14. iz Ljubljane.

Slalom klub 34 (tehn. odsek). Vse tekmovalce obveščamo, da smo z gimnastiko zaključili in jih opozarjamo, da se zanesljivo udeležijo sestanka danes ob 19. v klubovem lokalu na Aleksandrovi cesti 5, pritičje, desno. Sestanek je važen zaradi udeležbe v tečaju, blizajočih se tekom in ev. opreme. Do torka naj se vsak izjavi glede udeležbe v tečaju. Drž. namerava nabaviti klubski pulover, naj prinese denar, kakor domenejo. Po sestanku obvezno zdravniški pregled za naslednje tekmovalce: Krošelj, Puhar, Banovec, Marinko, Rome, Zunan, Urbas, Kosmina, Baloh, Lazar, Deutschmann, Resnik I. in II. Pogarčar Franc, Rudolf in Rado, Notar, Levart, Jordan, Hvale, Kos in Jurjec. Kdor želi biti verificiran, naj prinese po eno sliko in 10 Din. — Seja tehničnega odseka v

sredo ob 18. v lokalu. Važno zaradi tekom in tečajev.

SK Ilirija (table tennis sekcija). Danes ob 17. dalje trening na Ledini. Ob 19.30 je istotam vstane za udeležence turneje po Avstriji. Novi interesi vabljani vsak tork, četrtek in soboto ob 19. dalje v telovadnici na Ledini. Opozorjamo novice, da se bo v kratkem pričel začetniški tečaj, ki ga bo vodil najboljši klubski tekmovalci.

SK Ilirija (hockey sekcija). Drevi ob 19. je v klubski sobi kavarna Evropa važen članski sestanek. Kdor je nujno zadržan, naj se opraviči pismeno na naslov: Vodišek, kavarna Evropa, sicer se bo črtal.

ZSK Hermes (uprava igrišča). Danes ob 19.30 seja pri Beliču.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 0-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

17. decembra

Ljubljana 7. 747.9, 7.0, 98, 0, 10, dež 48.3; Ljubljana 13. 748.8, 8.0, 92, SW1, 10, dež, 7; Maribor 7. 748.1, 7.0, 90, NW1, 10, dež, 12.7; Zagreb 7. 747.6, 9.0, 90, NE1, 10, dež, 5.0; Beograd 7. 748.0, 10.0, 90, SE3, 10, dež, 0.1; Sarajevo 7. 748.7, 8.0, 80, 0, 10, —, —; Skopje 7. 749.5, 10.0, 90, EI, 10, dež, 4.0; Kumbor 7. 748.2, 11.0, 90, ENE, 10, dež, 55.0; Split 7. 746.7, 10.0, 90, NNE, 7, dež 60.0; Rab 7. 748.2, 9.0, 90, SI, 10, dež, 1.0; Rog. Slatina 7. —, 7.0, 93, ENE2, 10, dež, 6.0.

Temperatura: Ljubljana 8.0, 6.6; Maribor 8.6, 7.0; Zagreb 10.0, 9.0; Beograd 15.6, 9.0; Sarajevo —, 6.0; Skopje 13.0, 5.0; Kumbor 19.0, 10.0; Split 14.0, 9.0; Rab 15.0, 8.0; Rogaška Slatina 8.0, 7.0;

Vremensko stanje 17. t. m.: Glavni ciklon nad Anglijo, sekundarni nad severno Italijo in severnozpadnim delom Bałkanskega polotoka. Prevladuje oblačno vreme, mahoma dež po vsej Evropi. — V Jugoslaviji je bilo oblačno v vsej kraljevini z dežjem na severozpadu in severovzhodu. Zmerna košava v Podunavju. Minimum Užice 6, maksimum Novi Sad 16.

Novosadska vremenska napoved za turek: Oblačno in dež, košava v Podunavju bo popustila.

Drama

Začetek ob 20.

Torek, 18.: Gugalnica. Gostovanje drame v Celju.

Sreda, 19.: Ob 20. uri Cesta — plesna reportaža Katje Delakove. Izven.

Opera

Začetek ob 20.

Torek, 18.: Izgubljeni valček. Red C.

Sreda, 19.: Štirje grobnari. Premiera. Rer Sreda.

Katja Delakova. Drevi ob 20. nastopi v drami odlična plesna umetnica Katja Delakova, ki se je vrnila iz Dunaja, kjer je gostovala s triumfalnim uspehom. Umetnica nastopi z lastno ciklično plesno stvaritvijo, monumentalno »Cesto«, plesno reportažo v 12. slikah. Razposajenost in nemir, veselje in obup, ljubezen in sovraštvo, življenje in smrt vpejo iz 12 slik, ki si sledijo: uvod (Beethoven), uvertura (Chopin), debela klepetulja (Musorgski), suha sosedica (Čajkovski), fantek iz predmestja (Brahms), deo kri (Bortkiewicz), hrepenenje (Korsakov), veselje (Chopin), prosjaček (Brahms), pijanec (Windsperger), mati (Wolfsohn), odsev (Weill). Za vez med posameznimi plesi, je napisal pisatelj Ljudviti Mrzel globoko občutene pesmi v prozi, katere bo recitirala g. Nada Obereignerjeva. Muzikalno vodstvo tega izredno zanimivega večera je v rokah prof. Pavla Sivica. Cene dramske.

Stolz »Izgubljeni valček«, dunajska opereta je znana iz filma »Dvoje sre v tritrtinskem taktu« in se odlikuje po nobili konceptu z mehko liriko, ki najde izraz v muzikalno občutenih šlagerjih ter s fino komiko.

Zanimiva premiera v operi bo v sredo 19. t. m. Pojejo se Wolff-Ferrarijevi »Štirje grobnari«, komična opera, ki žanje po vseh odlih triumfalne uspehe. Ponovno jo je bilo slišati kot radio-prenos iz Curiha, Lipskega, Brna in Rima. Goldoni, klasik italijanske komedije je napisal tekst, na katerega je komponiral Wolff-Ferrari ta muzikalni biser. Opera blesti z živinimi pevskimi dialogi, ki se hitro vrste in prinašajo v dejanje vedno nove konflikte, poleg tega nima brezkončno dolgih arij, temveč so vse kratke in učinkovite. Delo dirigira g. dr. Švara, režira g. Primožič.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očem »Clavén« je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tovarne v glavni skladišča. Cuvajte se ponaredb!

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 18.: Gugalnica. Red B. Znižane cene. Sreda, 19.: Carjevič. Red C. Znižane cene. Četrtek, 20.: Zalujoči ostali. Red D.

Zabave in smeja v izobilju je vedno pri uprizoritvah »Gugalnice«. Delo je napisala češka igralka in pisateljica Olga Scheinpflugova. »Gugalnica« je veseloigra prav teatersko pisane vsebine in izborni orisanih tipov. Ponove jo v torek, 18. t. m. za red B. Veljajo znižane cene.

»Izgubljeni valček« (»Dve sre v tritrtinskem taktu«) bo naslednja operetna premiera. Stolzova glasba te opere je znana že iz zločnega traka in spada med največje »šlagerje« poslednjega časa. Vsebinsko je opereta prav razgibana. Razdeljena je v osem slik, ki jih deloma veže balet. Delo študirajo pod muzikalnim vodstvom kapelnika Herzoga in v režiji Vladimirja Skrbniška in B. Stupice. Scenograf je inž. arh. B. Stupica, ples je našeliral A. Harastović. Nove tolete izdeluje modni atelje Z. Severjeve v Ljubljani.

Radio

Torek, 16. decembra

LJUBLJANA 11: Soliska ura: O norveških fjordih (dr. Oskar Reya). — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Cas, plošče. — 18: Otroški kotiček (ga. Gabrijelečeva). — 18.20: Slabotna solska deca (Zaje-Boskovičeva). — 18.40: Nemščina (dr. Kolarič). — 19.10: Radio orkester. — 19.30: Nacionalna ura: Jugoslovnsko jezikovno edinstvo (univ. prof. Tomo Maretič). — 20: Cas, jedini list, program za sredo. — 20.10: Glasbena ura skladatelja Mилоja Mилоjeviča. — 21.15: Radio orkester. — 22.05: Cas, poročila, plošče. — 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 17. decembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Cas, plošče. — 18: Plošče po željah. — 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 18.50: Plošče po željah. — 19: Kakšna bodi sokolska telovadba (Lojze Vrhovec). — 19.20: Cas, jedini list, program za četrtek. — 19.30: Nacionalna ura: Miss Adeline Irbi (Ivo Andrić). — 20: Prenos iz ljubljanske opere, vmes čas in poročila. — 23: Esperanto: Nekaj besedi o slovenski književnosti (dr. A. Ocvirk).

BEograd 16: Vojaška godba. — 20.30: Srbski večer. — 22.15: Orkester. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.15: Otroški koncert. — 20: Iz Ljubljane. — PRAGA 19: Program iz Brna. — BRNO 19: Operni večer. — 20.30: Revija plošče. — 21.10: Ples. — VARSAVA 20: Orkester in solisti. — 21: Chopinov koncert. — 21.40: Poljske pesmi. — 22: Lahka glasba. — DUNAJ 12: Plošče. — 16.10: Iz zvočnih filmov. — 17: Koncertna ura. — 19.20: Vojaška godba. — 21.40: Godalni kvartet. — 22.50: Orkester. — BERLIN 20.40: Mešan program. — 21.10: Arie in pesmi. — 22.20: Lahka glasba. — KÖNIGSBERG 20.40: Program kakor v Berlinu. — STUTTGART 20.40: Iz Berlina. — 21.10: Orkester. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — 24: Nočni koncert. — RIM 17.10: Vokalen in instrument. koncert. — 20.45: Operni večer.

Za jugoslovanski patent

štev. 9379 od 1. januarja 1932 na:

»IZBOLJŠANJA PRI SREDSTVIH ZA STABILIZACIJO AEROPLANOV«

se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2. 10906

Violet - Paris

Parim Satan, velika moda Pariza. Zahtevajte povsod.

En gros: BEOGRAD, Strahinjinca Bana 42
Depot: DROGERIJA KANC, Nebotičnik in Židovska ulica. 10832

Kontrolniki

za uvoznike

in izvoznike

se dobijo v Delniški ti-

Marcello Tinayres

Upornica

Roman

Vesela se je iz vsega srca in se čutila svoji dragi kolegini Jozani veliko bližjo. Bersier je začel spet upati. Njegovo skromno častihlepije se ni plašilo uspeha, ki je bil še daleč, in vedel je, da ima tudi vloga »drugega« dobro strani... Prvikrat ni ženskam nikoli dovolj ceremonij,« je mislil sam pri sebi... »Pozneje pa spoznajo, da jim je najmanjši odpor zagotovi častno prodajo...«

Foucart je bil besen. Čeprav ni po Jozani nikoli hlepel in čeprav je obžaloval, da je ostalo toliko miline in ljubeznivosti neizkoriščane, je vendar čutil nekakšno razočaranje in nejevoljo... Pred nosom so mu bili odnesli redko cvetlico, ki je sam sicer ni hotel utrgati, ki je pa ljubil njeno obliko in njen vonj, in ta cvetlica je bila Jozanina čednost!... Foucart je bil besen na srečnega ljubimca, na tega Delysa, ki ga je bil — kakor je rekal — sam spravil na sled... In Delys, ki ga je čisto srčno je zaupal Floryjevki svoje razočaranje...

»Delys!... To vam je ošabnež, in kdo ve, ali je z ženskami res ljubezniv?... Nič zapeljivega ni na njem...«

»Hm, hm?« je rekla Floryjevka.

»Na oko ni napačen, da!... A Valentinica je bila videti zelo izbirčna!... Med nama vam rečem... zaslužila bi bila kaj bolj šega!«

»Nu, gospod Foucart, če bi si bila izbrala malega Bersierja...«

»Oba bi ju bil vrgel iz hiše!... Bersier... Kakšna misel!... Bersier pa... ne!... Vidite, ljuba Floryjevka, vse to pravim samo zato, da vam pokažem svojo odkrito simpatijo do svojih sodelavk... in posebno še do Valentinice!... Neutolažljiv bi bil, če bi slišal, da je nesrečna... In potem tudi ne bi želel, da bi jela zanemarjati »ženski svet!... Zadnji čas namreč nekoliko popušča... Nič več ni tako pridna...«

»Ali vam nisem naprej rekla: nikar ne želite, da se Jozana zaljubi. Potem ne bo več toliko gledala na svoje članke...«

»Na svoje članke?«

V človeku se je oglasil delodajalec. Foucart je popolnoma podivjal:

»Zastran mene naj imajo moje uslužbenke ljubčkov, kolikor hočejo, samo da v redu opravljajo svoje delo!... Naprosil bom gospodično Bonovo, naj govori z Valentinico...«

Gospodična Bonova ni bila nič manj poparjena od Foucarta. Že gospa Gonfalonetova, predsednica ženske lige, se ji je bila potožila. Ga Gonfalonetova j bila še iz prvih, herojskih vrst ženske emancipacije in je bila od sile drzna v svojih nazorih in besedah in od sile plašljiva v načinu, kako je živela. Ta vrla žena, ki si je šela v posebno slavo, da ni nikoli uganjala lahkomišelnosti in nikoli nosila steznika, je odevala svoje hudo vele draži v reformno obleko iz črnega merina; mreža ji je varovala lasni voz, in vrh glave ji je krasila čepica iz nepravilne vidrovine ali tirolski klobuček iz črne slame; nosila je velikanske čevlje na elastiko, ki niso škodili nogam. Čeprav je rade volje glasovala za svobodno ljubezen, materinsko pravo in državno varstvo otrok, je živela gospa Gonfalonetova preprosto in čednostno pod oblastjo svojega trinoga Gonfaloneta, ki je bil najboljši mož na svetu in

še večji borilec za ženske pravice od svoje žene. Ko je bila odovela, ni hotela nikoli več odložiti žalne obleke.

Gospa Gonfalonetova je bila z grozo opazila, da postaja Jozanina poizkušna obleka počasi svetlejša in da se sivina izpreminja v belo, vijoličasta pa v rožnato barvo. Nekega večera v Boulonskem gozdu je bila gospa Gonfalonetova videla Jozano v temnem drevedu ob komolcu nekega moža... Bala se je, da ne bi bivša tajnica skupine res ne pristopila k sovražniku — k možu!... in zaupala gospodični Bonovi svoj strah:

»Ta mlada ženska kompromitira naše nazore, s tem, da se sama kompromitira...«

In blagajnica, gospodična Očipova, Rusinja, pisateljica, letalka, ki je pozivala ženske na »stavko teles«, je sprožila misel, da bi kazalo obzirno namigniti Jozani, naj izstopi...

»Pretiravati pa nikar!« je rekla predsednica. »Gospa Valentinova ni storila nobenega zločina, a izprevideti mora, da borilka za ženske pravice, ki je res vdana naši stvari, ne sme pokazati zlobi nasprotnikov šibke točke na sebi... Prav tako, kakor mora bivši duhovnik bolj strogo živeti od drugih moških...«

Nekega dne, ko sta prihajali iz otroškega zavetišča, kjer ni bila Jozana tako rekoč ničesar videla, je gospodična Bonova poizkusila zbuditi njeno vest:

»Le kaj vam je, dete?... Svoje poklicne dolžnosti zanemarjate, ure interviewov pozabljate, korekturnih stolpcev ne pregledavate, in vaši članki niso več tisto, kar so bili minulo zimo... Gospod Foucart je nezadovoljen... vem, da je... Bodite pametni, Jozana, postanite spet redni in zanesljivi!«

»Toliko opravkov imam!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in tenitive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Val ostali oglaš se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! L.e. ce zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.- v znamkah. odgovor. priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovensko

BERMET-VINO

Črtno iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV,

Sremski Karlovci, Fruška gora.

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijaki 12 Din

KROJNI TECAJ

dnevni in večerni

otvarja edina v sodobnem

krojenju v tujni diplomirani strokovnjakinja. (Ude-

lestenke lahko pod strokovnim vodstvom izdeluje lastno garderobo. Pri-

tek 5. jan. 1935. Jolice Kamelejeva, Gledališka 3.

3345-4

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Hoteška kuharica

s dobrih spretnosti, dru-

ga moč, išče službo v ho-

telu za takoj ali 1. ja-

nuarjem. Naslov v vseh

poslovalnicah »Jutra«.

3334-2

Cevljar, pomočnik

mlad, išče službo za me-

šana dela. — Tkave Ivan.

Latkova vas št. 64 — Sv.

Favel pri Prebrodu.

3336-2

»ALGA« ZA MASAZO PRI REVMAZ-

MU, ISHIASU, KOSTNIH BOLEČINAH,

ZBADANJU IN TRGANJU V MISICAH.

Na dlan roke izlize malo »ALGE«, z

namočeno dlanjo nadrgnete oni del

tesa vzdolž mišic, kjer čutite bolečine.

Ko se je dlan ugrla in posušila, na-

močite jo znova in zopet nadrgnite. Ta-

ko ponovite večkrat, zatem zavijte na-

drgnjeni del v volneno krpo ali rutico.

Masirati morate dva do trikrat na dan,

a po potrebi tudi večkrat. Že po prvih

vtiranjih boste opazili prijeten občutek

in olajšanje bolečin. Čim začutite tudi

najmanjše nerazpoloženje in zbadanje.

Natrite telo z »ALGO«, ker je to lahko

začetek težjega obolenja, kateremu

morete priti v okoli z malo »ALGE«.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica

Din 14.—, Reg. S. Br. 18117/32

G. Th. Rotman:

Vožnja s kolesom

in njene posledice

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

Tedajci je avtomobil predrl živo mejo.

»Pomagajte! Pomagajte!« je zatlul gospod

Gluhac, čopič mu je padel iz roke, pipa iz

ust, in siromak je odrevenel, tresoč se ka-

kor šiba na vodi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

42.

M. Pitt

T